

Irtonumero 1 €
Verkossa ilmainen

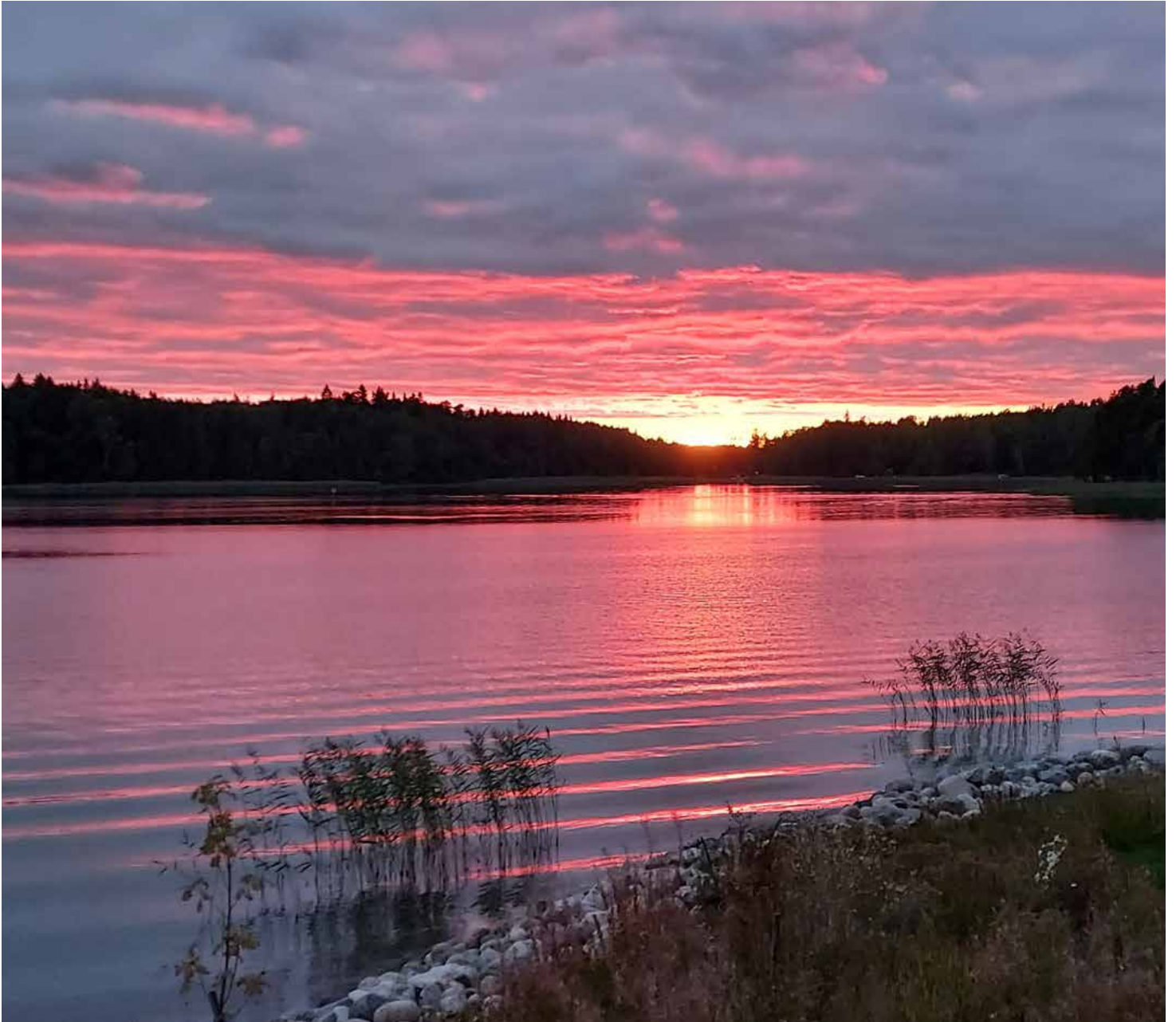
ISSN 2954-243X

N:o 16

Sunnuntaina, 21 huhtikuuta

2024

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). Tämän julkaisun teksti on luotu osittain GPT-3:lla, OpenAI:n laajamittaisella kielisukupolvimallilla. Luonnoskieliä luotaessa tekstit on tarkistettu, muokattu ja sanomalehti ottaa lopullisen vastuun tämän julkaisun sisällöstä. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 1 €. Mainoshinta 6 €/palstamillimetri, mutta vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Täällä olemme:
www.vpress.ovh

**MAALAHTI - Suomen
toiseksi paras** Sivu 2-3

Tilaa Waasan Päivälehti! Lähetä emailin otsikolla Tilaus osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com

Myönteiset trendit sosiaalitutustatistiikassa heijastavat alueellista menestystä

KELA on julkaissut tilastotietoja perustoimeentulotuen saajista ei-kunnissa, jotka tarjoavat nä-kemyksen taloudellisesta hyvinvoinnista eri alueilla ympäri Suomea. Nämä luvut antavat käsi-tyksen sosiaaliturvaverkkojen tehokkuudesta ja köyhyyden esiintymisestä eri yhteisöissä.

Alustavasti näyttää lupaavalta, että Malax on toiseksi paras kunta perustoimeentulotuen saajien osuudessa. Tämä edistys heijastaa positiivisesti alueen tilannetta ja viittaa siihen, että Malaxissa on suhteellisen vähän ihmisiä, jotka kohtaavat taloudellisia vaikeuksia. Viiden rannikkokunnan läsnäolo Pohjanmaalla kymmenen parhaan joukossa korostaa entisestään näiden alueiden sosi-aalisten tukijärjestelmien vahvuutta.

On huomionarvoista, että vaikka nämä tilastot antavat arvokkaita näkemyksiä, ne eivät sisällä Ahvenanmaata, jolla voi olla omat ainutlaatuiset dynamiikkansa koskien sosiaaliturvaa ja köy-hyyden torjuntaa.

Toisaalta luvut antavat myös kuvan alueista, jotka kohtaavat

suurempia haasteita. Kunnat kuten Vantaa, Kerava ja Ootokumpu osoittavat korkeampia osuuksia asukkaista, jotka luottavat perus-tavanlaatuiseen taloudelliseen tukeen. Vantaalla esimerkiksi perustoimeentulotuen saajien osuus on peräti 11,4 %, mikä korostaa merkittäviä eroja verrattuna kuntiin kuten Malax.

Korkeampien perustoimeentulotuen saajien osuuskien keskittyminen suurkaupunkeihin kuten Helsinkiin, Tampereeseen ja Turkuun herättää tärkeitä kysymyksiä kaupunkiköyhyydestä ja sosi-aalisten tukijärjestelmien tehokkuudesta tiheästi asutuilla alueilla. Päättäjien on olennaista syven-tyä näiden erojen perimmäisiin syihin ja toteuttaa kohdennettuja toimia niiden käsittelemiseksi.

Suomessa sosiaalituki toimii tärkeänä turvaverkkona, jonka tarjoavat Kela ja kunnat. Vaikka Kela kattaa perustoimeentulotuen, kunnat vastaavat täydentävistä ja ennaltaehkäisevistä toimeentu-lotuki-toimista. On tärkeää tunnustaa sosiaalituki väliaikaisena ratkaisuna, joka on tarkoitettu tukemaan yksilöitä ja perheitä

taloudellisen hätätilanteen aikana.

Kun juhlimme alueiden kuten Malax menestystä näiden haasteiden hallinnassa, meidän on myös kaksinkertaistettava ponnistelumme tukemaan yhteisöjä, jotka kohtaavat suurempia sosioekonomisia kuiluja. Edistämällä yhteistyötä viranomaisten, paikallisten viranomaisten ja yhteisöjärjestöjen välillä voimme työskennellä kohti entistä inklusiivisempia ja vastustuskykyisempiä yhteisöjä, joissa jokaisella yksilöllä on mahdollisuus kukoistaa.

Silti emme ehdota että Maalahden olisi lähdeittävä tukemaan etelän suuria kaupunkeja.

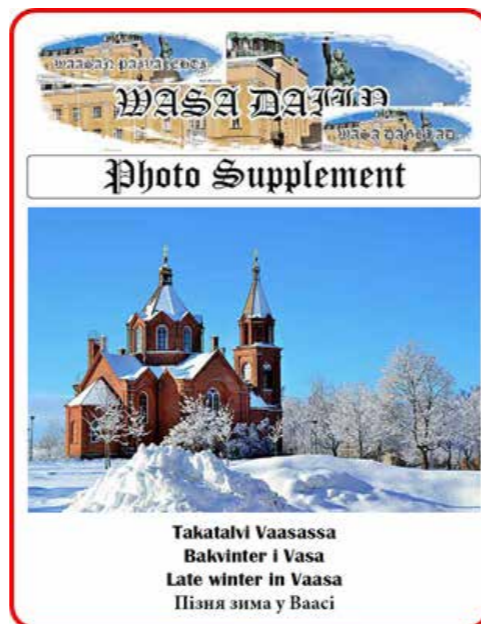

Photo Supplement - vpress.ovh

Viimeinen tilaisuus nähdä Berndt Lindholmin näyttely, tänään Tikanojassa

Berndt Lindholm: Suomalaisen maisemamaalauksen edelläkävijä

Berndt Adolf Lindholm (1841-1914) oli suomalais-ruotsalainen maisemamaalari, jota pidetään yhtenä suomalaisen ulkomaalauksen pioneereista. Hän syntyi Lovisassa ja opiskeli Turun Taidekoulussa ja Taideakatemiassa Düsseldorfissa. Vuonna 1876 hänet palkittiin Philadelphian 100-vuotisnäyttelyssä, ja hän sai seuraavana vuonna Suomen valtionpalkinnon. Samana vuonna hän asettui Göteborgiin ja ryhtyi kaupungin taidekokoelman kuraattoriksi vuonna 1878. Lindholmin maalauksille on ominaista realistisuus ja yksityiskohtien taju. Hän maalasi usein rannikkohtauksia, mutta myös

metsiä, vuoria ja muita maisemia. Hänen työnsä tunnetaan valon ja varjon käytöstä sekä ilmakehän vaikutuksista. Berndt Lindholm oli lahjakas ja vaikutusvaltainen taiteilija, jolla oli suuri rooli suomalaisen maisemamaalauksen kehityksessä. Hänen teoksiaan ihailevat edelleen taiteen ystävät maailmanlaajuisesti.

Näiden lukujen perusteella pärjäämme hyvin. Maalahti toiseksi paras.

KELA on julkaissut tilastoja siitä, kuinka suuri osa ihmisistä saa perustoimeentulotukea muissa kuin kunnissa. Koska voidaan olettaa, että perustoimeentulotuen saaja on, jos ei täysin köyhä, niin ainakin köyhä, niin mitä

pienempi tämä osuus on, se on parempi. Ja siellä alueemme selviytyy hyvin. Malax on toiseksi paras, ja siksi voidaan sanoa, että Maalahdessassa on hyvin vähän ihmisiä, joilla on ongelmia tulojensa kanssa. Kymmenen parhaan joukossa ovat Luoto, Mustasaari, Närpiö ja Pedersöre. Toisin sanoen viisi kymmenestä suurimmasta kunnasta on Pohjanmaan rannikkoalueelta. Ahvenanmaa ei kuitenkaan sisälly tähän tilastoon, Kunta Perustoimeentulotukea saavien osuus väestöstä:

Masku	1,3 %
Maalahti	1,5 %
Pyhäntä	1,5 %
Rusko	1,5 %
Luoto	1,6 %
Mustasaari	1,6 %
Närpiö	1,6 %

TÄTÄ LEHTEÄ VOIT LUKEA MISSÄ TAHANSA:

Kuten tässä Pompeijissa, Italia

Evijärvi 1,7 %
Pedersören kunta 1,7 %
Muonio 1,8 %
Entä pahimmat kunnat? Vantaalla perustoimeentulotukea saa 11,4 prosenttia. Toisin sanoen tukea saa siellä seitsemän kertaa enemmän ihmisiä kuin Maalahdessa. Tässä kymmenen huonointa kuntaa: Kunta Toimeentulotuen saajien osuus väestöstä:
Vantaa 11,4 %
Kerava 10,6 %
Outokumpu 10,0 %
Lahti 9,9 %
Helsinki 9,2 %
Jyväskylä 9,0 %
Tampere 9,0 %
Kemi 8,9 %
Kotka 8,8 %
Turku 8,6 %
Suuret kaupungit näyttävät olevan vaikeuksissa, listalla ovat kaikki kolme suurinta eli Helsinki, Tampere ja Turku. Suomessa toimeentulotukea maksavat Kela ja kunnat.
Kela maksaa perustoimeentulotukea, ja kunta vastaa täydentävästä ja ennakoi vastata toimeentulotuesta. Toimeentulotuki on henkilölle tai perheelle viimesijainen taloudellinen tuki, jolla katetaan elämän perusmenot. Toimeentulotuki on tarkoitettu lyhytaikaiseksi etuuteksi.
(Tilastot: kela.fi)

Onnellinen mustasaarelai-

nen

Voitti 200.000 Kenolla. Keno-voittaja pelasi kaksi kertaa 100 000 euron onnenrivinsä: Mustasaarelaisnainen voitti Kenon ilta-arvonnasta kaksi 100 000 euron voittoa. Voittorivit hän pelasi Mustasaaren Sale Replotissa sekä Vaasan Rewell Centerin Pelaamossa. Maanantaina 8.4. arvotussa Kenon ilta-arvonnassa oli tuplasti onnea mukana. Mustasaarelaisnainen osallistui arvontaan kahdella, eri paikoista ostetuilla pelikupongeilla, joissa oli identtiset numerot. Kun arvonta osui juuri tähän riviin, tuli 100 000 euron voittokin tuplana. Nainen voitti siis yhteensä 200 000 euroa. - Voi hyvänen aika! Onko tämä enää tottakaan? Voiko tämä olla totta, voittaja hämmästeli onneaan saatuaan Veikkaukselta onnitteusoiton. Onnekkain voittorivin numerot ovat voittajalla hyvin muistissa, sillä ne liittyvät hänelle tärkeisiin päivämääriin. Voittaja pelasi ensin tutut Keno-rivin numerot tavallisella kauppareissullaan asiaa sen enempää ajattelematta. Myöhemmin samana päivänä hän oli liikkeellä muilla asioilla ja päätti pistäytyä pelisaliin ja pelata tutun Keno-rivin, kun ei muistanut varmaksi, tuliko rivi jätettyä jo aiemmin kaupassa. Onnekas pelaaja ei seurannut Keno-arvontaa, vaan sai tiedon tuplaonnestaan vasta muutaman päivän päästä. - Ei tätä vielä käsitä tai voi uskoa todeksi. Täytyy vähän puhallella ja antaa pölyn laskeutua. No, nyt voin ainakin suunnitella

la huoletta tulevaisuutta ja auttaa myös läheisiä, voittaja tuumaa tunnemyrskyn keskellä. Tuplaonnen tuonut Keno-rivi pelattiin 9-tasolla. Voittokertoimen ollessa 50 000 tuli kahden euron panoksella pelatusta rivistä 100 000 euron voitto per rivi.

Miapetra Kumpula-Natri

Europarlamentaarikko Miapetra Kumpula-Natri on nimitetty kansainvälisen ihmis-oikeusjärjestö Orphan's Feeding Foundationin (OFF) hyväntahdonlähettilääksi. OFF tekee merkittävää työtä ukrainalaisten lasten oikeuksien turvaamiseksi. Venäjän hyökkäyssodan alettua kymmeniä tuhansia ukrainalaislapsia on kaapattu Venäjälle. Vaikka Ukrainan viranomaiset ovat tunnustaneet noin 20 000 kaapattua lasta, todellinen määrä on arviolta paljon suurempi. OFF toimii yhteistyössä ukrainalaisten viranomaisten kanssa kaapattujen lasten

Viikon taide-elämys:

Robert Wilhelm Ekman

1808-1873

Maan vaikutusvaltaisin taiteilija 1800-luvun puolivälissä, monet pitivät maalauksistaan isänä Suomessa.
Lemminkäinen ja tulinen kotka, 1867

löytämiseksi ja palauttamiseksi Ukrainaan. Lisäksi järjestö tarjoaa jälkihoitoa niille lapsille, jotka ovat palanneet Ukrainaan, mikä on erittäin tärkeää traumojen käsittelemiseksi.
Kumpula-Natri kommentoi lehdistötiedotteessaan: "Lapsien käyttö sodankäynnin välineenä on julmaa ja häikäilemätöntä. Meidän on tehtävä kaikkemme varmistaksemme, että kaapatut lapset palautetaan kotimaahansa. Toimimme sen puolesta, että kaapattujen lasten oikeudet toteutuvat, ja että tämä järkyttävä tilanne tulee laajasti päättäjien tietoisuuteen."

Pohjanmaan hyvinvointialueen yt-neuvottelut

Tulevaisuus- ja sopeutusohjelman ensimmäisen linjauksen 2025–2026 mukaan henkilöstökuluja on tarkoitus vähentää 20 miljoonalla eurolla. Ennen vuotta 2025 säästötarve on yhteensä 34,2 miljoonaa Ruotsin kruunua, josta henkilöstökulujen vähennyksen lasketaan olevan 9,1 miljoonaa kruunua. Nyt käynnistetään tarkempi toiminnan suunnittelu ja budjetit vuodelle 2025, jolloin käynnistetään myös yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa. Yhteistoimintaneuvottelut koskevat koko henkilöstöä. Seinäjoella on tarkoitus lomauttaa koko henkilökunta lääkäreitä myöten 3–14 päiväksi, mutta Vaasassa lomautuksia ei ole. Yt-neuvottelut saattavat koskea yli 1000 henkilöä. Hyvinvointialueen työvoimassa on yli 8000 henkilöä.

Mutta irtisanomisia ei suljeta pois. Yhteistoimintaneuvottelut perustuvat tuottavuuteen ja taloudellisiin syihin. Neuvotteluissa selvitetään organisaatio- ja toimintamuutosten sekä muiden kustannussäästö- ja tehostamistoimien seurauksia ja vaikutuksia. Yt-neuvottelujen arvioidaan kestävän kuusi viikkoa, jotta ne saadaan päätökseen ennen kuin maakuntahallitus käsittelee tulevaisuutta ja sopeutusohjelmaa kesäkuussa.

Vapaudenpatsas

Aimo Nyberg ja Ilkka Virtanen pitävät luennon Suomen Vapaudenpatsaan historiasta ja symboliikasta kansalaisopisto Almassa. Vaasassa järjestetään kaikille avoin ja maksuton luento Suomen Vapauden-

patsaan historiasta ja symboliikasta keski-
viikkona 24.4.2024 klo 18–19.30. Luento
pidetään Vaasan kansalaisopisto Almassa
osoitteessa Raastuvankatu 31, auditorio
B231, 2. kerros. Tilaisuus on suomenkieli-
nen.

Vaasassa sijaitsee useita sotien muisto-
merkkejä, joista Suomen Vapaudenpatsas
on yksi vaikuttavimmista. Kansalaisopisto
Alman luentotilaisuudessa avataan Suo-
men Vapaudenpatsaan historiaa ja sym-
boliikkaa tarkastelemalla monumentin
yksityiskohtia.

Vaasassa on kolme kansallista muisto-
merkkiä, jotka liittyvät maamme itsenäisyyden
alkuvaiheisiin ja kertovat Vaasan
merkityksestä tuossa kriittisessä ajassa.
Tärkein näistä muistomerkeistä on profes-
sori Yrjö Liipolan suunnittelema ja paljas-
tettu Suomen Vapaudenpatsas, joka näki
päivänvalon suurin juhlallisuuksin Vaasan
torilla 9.7.1938.

Näiden muistomerkkien innoituksena on
itsenäisyyden saavuttamiseen tarvittujen
ponnistusten ja uhrausten muisto. Myö-
hempien sotien vaatimukset ja uhraukset
ovat vahvistaneet niiden asemaa maamme
itsenäisyyden ja vapauden symboleina.
Erityisen selvästi tämä tulee esille
Suomen Vapaudenpatsaan kohdalla, joka
on tullut viime sotiemme veteraaneille
tärkeäksi ja rakkaaksi isänmaallisen ajat-
telun symboliksi.

Luennoitsijoina toimivat kuvataiteen
opettaja Aimo Nyberg ja professori Ilkka
Virtanen. He käsittelevät yhdessä Vapau-
denpatsaan historiaa ja symboliikkaa.
Luenolla kuullaan katsaus muistomerk-
kihankkeen eri vaiheista Mannerheimin
vuoden 1918 aloitteesta Liipolan toteu-
tukseen 1938 sekä opastettu virtuaalinen
tutustumiskierros patsaan ympärillä.

Uusi vero: vihreät haluavat EU-veron

Vihreät kannattavat sitä, että EU:lla olisi
veronkantokyky, mikä mahdollistaisi sen
taloudellisen riippumattomuuden lisäämi-
sen ja lisäresursseja kiireellisten kysymys-
ten ratkaisemiseen. He haluavat, että
EU:lla on enemmän valtaa ja autonomiaa
jäsenvaltioihin verrattuna

**He, jotka tietävät
hiukan enemmän
ovat
He, jotka lukevat
Waasan Päivälehteä**

Kela on julkaissut vuoden 2024 äitiyspakkauksen

Vuoden 2024 äitiyspakkauksessa on 39
tuotetta. Tänäkin vuonna tuotteiden han-
kinnassa tärkein kriteeri on ollut laatu.
Kela alkaa jakaa vuoden 2024 äitiyspakk-
auksia sitten, kun vuoden 2023 äitiyspak-
kaukset on jaettu loppuun.

Kela on julkaissut vuoden 2024 äitiyspak-
kauksen. Tänä vuonna äitiyspakkaus sisäl-
tää 39 tuotetta.

Kelan myöntämän äitiysavustuksen ta-
voitteena on tukea vanhemman ja lapsen
hyvinvointia. Äitiysavustuksen voi vali-
ta joko äitiyspakkauksena tai 170 euron
verottomana rahasummana. Noin kaksi
kolmasosaa valitsee äitiyspakkauksen.

Syöpäjärjestöt: Haluaako hallitus syöpäsairaat päivystyksiin?

12 alueellista syöpäyhdistystä ja viisi po-
tilasjärjestöä edustava Syöpäjärjestöt
toteaa, että sotejärjestöjen avustuksiin
kaavailtu mittava ja hätäisesti valmisteltu
leikkaus on hallitukselta hölmöläisen pei-
ton jatkamista.

– Suomessa sairastuu syöpään yli 36 000
ihmistä vuosittain. Kaavailtu leikkaus olisi
juuri niistä palveluista, joita hyvinvointi-
alueet eivät tälläkään hetkellä pysty tar-
joamaan riittävästi: psykososiaalisesta
tuesta, kriisityöstä, neuvontapalveluista ja
kuntoutumista tukevasta toiminnasta. No-
pea ja oikea-aikainen järjestöjen tarjoama
tuki auttaa syöpään sairastuneita selvi-
ämään arjesta, eivätkä he silloin kuormita
sotepalveluja tai ruuhkautta päivystyksiä,
toteaa Syöpäjärjestöjen pääsihteeri Juha
Pekka Turunen.

Syöpäjärjestöissä sairastuneita tukevat
sekä ammattilaiset että vapaaehtoiset.
Vapaaehtoistoiminta ei toteudu itsekseen
vaan vapaaehtoiset tarvitsevat ammatti-
maista koulutusta ja koordinoitua.
Leikkaus järjestöiltä on suora leikkaus sai-
rastuneiden vertaistuesta ja saattohoidon
tukihenkilöistä.

Katupölyä on nyt runsaasti ilmassa – terveetkin voivat saada ärsytysoireita

Katupölykausi on nyt käynnissä, ja ilman-
laatu voi olla monin paikoin välttävä tai
huono. Katupölylle altistuminen esimer-
kiksi työ- tai koulumatkalla tai ulkoillessa
aiheuttaa monelle oireita, kuten nuhaa ja
silmien kirvelyä.

Katupöly on merkittävä terveyshaitta kau-
pungeissa

Katupölyn vakaville vaikutuksille herkkiä

ovat esimerkiksi astmaatikoit sekä sepe-
lvaltimo- tai keuhkohtaumatautia sairast-
tavat. Katupöly voi pahentaa perussairau-
teen liittyviä oireita ja vaatia lääkitystä,
lääkärissä käyntiä tai jopa sairaalahoitoa.
Korkeat katupölypitoisuudet voivat ai-
heuttaa terveellekin aikuiselle ärsytysoi-
reita, kuten nuhaa, yskää, kurkun karheut-
ta sekä silmien kutinaa ja kirvelyä.

”Herkkiin väestöryhmiin kuuluvien on su-
ositeltavaa välttää katupölylle altistumista
pahimpaan katupölyaikaan ja huolehtia
mahdollisen perussairaouden asianmukai-
sesta hoidosta”, sanoo THL:n erityisasian-
tuntija Taina Siponen.

(thl.fi)

Kela ehdottaa lääkäri-sairaanhoidaja -työparimallia

Sairaanhoitokorvausten historia Suomessa alkoi vuonna 1967, kun Kela alkoi korvata yksityislääkärikäyntien kustannuksia tavoitteenaan helpottaa erikoislääkäreiden saavutettavuutta. Vuoden 2024 alusta lähtien Kela-korvauksia on päätetty nostaa. Uuden Kela-korvausmallin tarkoituksena on parantaa perustason terveydenhuoltoon pääsyä ja hoidon jatkuvuutta. Toistaiseksi ei ole tarkempia suunnitelmia nykyisten erikoislääkärikäyntien Kela-korvausten jatkumisesta.

Potilas-lääkärisuhteen jatkuvuuden hyödyt tunnistettiin myös 1980-luvun lopulla Kelan rahoittamassa omalääkärimal-
lissa osana sosiaali- ja terveysministeriön omalääkärilaboratorioita. Kaksi muuta omalääkärimalleja toteutettiin uudelleen-
järjestämällä terveyskeskusten toiminta vastuualuepohjaiseksi ja muuttamalla lääkäreiden työaika joustavaksi. Kaikissa kolmessa omalääkärilaboratoriossa verrattiin toimintaa tavanomaiseen terveyskeskustoimintaan.

Kelassa toteutetussa omalääkäripilottis-
sa vuosina 1985–1993 yksityiset amma-
tinharjoittajat sitoutuivat ottamaan vas-
taan potilaita kolmessa arkipäivässä. Kela
maksoi omalääkäreille väestömäärään,
ikärankenteeseen ja lääkärin kokemuksen
perustuvaa korvausta. Erikoislääkäri-
käyntien ja laboratorio- ja röntgenkus-
tannusten osalta Kela maksoi korvauksen
lääkärikeskuksille. Omalääkäripalvelut ja
laboratorio- ja kuvantamistutkimukset oli-
vat maksuttomia potilaille. Potilas-lääkäri-
suhteen jatkuvuus parani eniten niillä,
joilla ei ollut työterveyshuoltoa. Lisäksi
sairaala-alojen erikoislääkärin konsultaa-
tioiden avulla vähennettiin päivystyspal-
velujen käyttöä ja sairaalan poliklinikalle
lähettämisen käytäntöjä.

Uusi Kela-korvausmalli voisi perustua
lääkäri-sairaanhoidaja -työparimalliin. Ka-
ikki hyvinvointialueen asukkaat voisivat
halutessaan valita yleislääketieteen eri-
koislääkärin, joka toimii yksityissektorilla,
ja hänen työparinaan toimivan sairaanhoi-
tajan perusterveydenhuollon palveluntar-
joajaksi sen sijaan, että valitsisivat hyvin-
vointialueen terveyskeskuksen. Tämä
vähentäisi hyvinvointialueen työtaakkaa,
eikä Kelan korvauksilla tuettaisi päälle-
käistä toimintaa. Työparin tukemiseksi
olisi tarvittaessa saatavilla muita ammat-
tilaisia (kuten fysioterapeutteja, mielen-
terveyshoitajia, psykologeja tai sosiaality-
öntekijöitä) joko yksityiseltä sektorilta tai
hyvinvointialueelta.

Uuden Kela-korvausmallin mukaisesti
toimiva lääkäri-sairaanhoidaja -työpari no-
udattaisi alueellisesti sovittuja hoitosuun-
nitelmia ja hoitoketjuja. Diagnostiset pal-
velut tuottaisi hyvinvointialue tai muut
palveluntarjoajat samalla hinnalla.

Kuorolaulunkuja saneerataan – räjäytystyöt mahdollisia

Kuorolaulunkuja Vöyrinkaupungilla sa-
neerataan 9.4.2024 alkaen. Kuntatek-
niikka rakentaa kujalle uudet hulevesi-
järjestelmät, pinnat ja viheristutukset.
Saneerauksen arvioidaan valmistuvan
lokakuussa 2024. (Vaasa.fi)

Vaasassa: Kulttuurin ja liikunnan säästöt noin 3,2 miljoonaa euroa

Vaaan kaupungin talouden tas-
apainottamisohjelma vuosil-
le 2024-2027 vaikuttaa myös
kaupungin kulttuuri- ja liikun-
tapalveluihin. Kaupungin kulttuuri- ja

liikuntalau-takunta käsittelee säästötoi-
menpiteitä kokouksessaan 16.4.2024. Eh-
dotetut säästöt ovat noin 3,2 miljoonaa
euroa.

Taloushaasteiden vuoksi kaupunki on
joutunut arvioimaan eri toimialojen bud-
jettia uudelleen. Kulttuuri- ja liikuntapal-
veluihin kohdistuvat säästötoimenpiteet
ovat osa laajempaa ponnistelua kaupungin
talouden tasapainottamiseksi. Säästötoimen-
piteiden yksityiskohdat eivät ole vielä täysin
selvillä, mutta niitä käsitel-
lään tarkasti lautakunnan kokouksessa.
Tavoitteena on löytää kestäviä ratkaisuja,
jot-ka eivät vaaranna kaupungin kulttuuri-
tarjontaa tai liikuntamahdollisuuksia.
Lautakuntakäsittelyn jälkeen säästöesi-
tykset etenevät kaupunginhallitukselle ja
lopul-ta kaupunginvaltuustolle päätett-
äväksi. Vaikutukset kulttuuri- ja liikunta-
palveluihin selviävät lopullisen päätöksen
myötä.

Vaasassa on tunnettu rikkaasta kulttuu-
rielämästään ja monipuolisista liikunta-
mahdol-lisuuksistaan. Kaupungin asukkaat
seuraavat tiiviisti säästötoimenpiteiden
vaikutuksia näihin palveluihin, ja päätök-
senteko herättää varmasti keskustelua
kaupunkilaisten keskuudessa.

**He, jotka tietävät
hiukan enemmän
ovat
He, jotka lukevat
Waasan Päivälehteä**

Vaasan Sähköverkko

investoi 17 miljoonaa euroa sähköver-
kon kehittämiseen Vuonna 2024 Vaa-
san Sähköverkko investoi 17 miljo-
onaa euroa sähköverkon kapasiteetin
kehittämiseen ja toimitusvarmuuden
parantamiseen. Suurimmissa hank-
keissa sähköverkko, sähköasemat ja
sähköasemat Sähköverkko saneerata-
an Saaristotiellä Vaasan Sundomissa
ja Bredskäretissä Mustasaaren Södra
Vallgrundis-sa. Sähkökaapelit hauda-
taan maahan Veikarsissa, Mustasaa-
ressa.usitaan ja osa sähköverkosta
haudataan maahan.

Kesäduunisetelin hakuaika käynnissä

Vaasan kaupungin kesäduuniseteli mah-
dollistaa tänäkin vuonna kesätyöpaikan
vaasalaiselle nuorelle alle 50 henkilöä
työllistävään yritykseen, yhdistykseen ja
osuuskuntaan. Kesäduuniseteliä voi hakea
15. toukokuuta asti.

Kesätyötä etsivä nuori voi olla itse yh-
teydessä työnantajaan ja kysyä kesätyö-
paikkaa, minkä jälkeen työnantaja hakee
kesäduuniseteliä nuoren palkkaamiseen.
Toinen vaihtoehto on, että työnantaja ha-
kee ensin setelin ja etsii sen avulla työn-
tekijää.

Kesäduunisetelin hakuaika on 1.4.–
15.5.2024. Hakemus tehdään kaupungin
sähköisessä asiointipalvelussa osoittees-
sa: <https://asiointi.vaasa.fi/>
(Vaasa.fi)

Vanhan hautausmaan opastetut kierrokset

Ma 22.4. klo 14.00–15.00 ja klo 16.00–
17.00 Vanhan hautausmaan opastettu
kierrokset.

Lähdöt hautausmaan portilta, Vöyrin-
katu 2. Kierrokset toteutetaan sekä
suomeksi että ruotsiksi.

Vaasan vanha hautausmaa on perus-
tettu 1864. Hautausmaata on kutsuttu
myös Alman-niemeksi ensimmäisen
sinne haudatun vainajan mukaan.
Opastetuilla kierroksilla kuulet Vaasan
historiasta, yhteiskunnallisista vaik-
uttajista sekä sodan ja rauhan sankar-
eista. Kierroksen aikana tutustutaan
myös hautausmaan moniin muisto-
merkkeihin ja sankari-hauta-alueisiin.
Ilmoittautumiset perjantaina 19.4. klo
18.00 mennessä: [https://forms.gle/
vBGs4GrooqA5FyGA8](https://forms.gle/vBGs4GrooqA5FyGA8)
Järjestäjä: Vaasa-Mustasaari oppaat ry
Vasa-Korsholm guider rf.

**He, jotka tietävät
hiukan enemmän
ovat
He, jotka lukevat
Waasan Päivälehteä**

Katupölyä on nyt runsaasti ilmassa

– terveetkin voivat saada ärsytysoireita
Julkaisuajankohta 9.4.2024

Katupölykausi on nyt käynnissä, ja ilmanlaatu voi olla monin paikoin välttävää tai huono. Katupölylle altistuminen esimerkiksi työ- tai koulu-matkalla tai ulkoillessa aiheuttaa monelle oireita, kuten nuhaa ja silmien kirvelyä.

Katupöly on merkittävä terveyshaitta kaupungeissa

Katupölyn vakaville vaikutuksille herkkiä ovat esimerkiksi astmaatitot sekä sepelvaltimo- tai keuhkohtaumatautia sairastavat. Katupöly voi pahentaa perussairautteen liittyviä oireita ja vaatia lääkitystä, lääkärissä käyntiä tai jopa sairaalahoitoa. Korkeat katupölypitoisuudet voivat aiheuttaa terveellekin aikuiselle ärsytysoireita, kuten nuhaa, yskää, kurkun karheutta sekä silmien kutinaa ja kirvelyä.

”Herkkiin väestöryhmiin kuuluvien on suositeltavaa välttää katupölylle altistumista pahimman katupölyaikan ja huolehtia mahdollisen perussairauden asianmukaisesta hoidosta”, sanoo THL:n erityisasiantuntija Taina Siponen.

(thl.fi)

Kansainvälinen mediakonferenssi Helsingissä 25.–26.4.

Sveitsin yleisradioyhtiön pääjohtaja Gilles Marchand ja tukholmalainen professori Kristina Riegert ovat pääpuhujina pohjoismaisen julkisen palvelun me-diahistoriaa käsittelevässä konferenssissa.

Yle 100 -tutkimusohjelma järjestää Pasilan Isossa Pajassa 25.–26.4.2024 kansainvälisen Pohjoiset kertomukset ja digitaaliset horisontit -konferenssin. Pääteemoja tapahtumassa on kolme: digitaaliset horisontit, media ja kansallinen identiteetti sekä pohjoismaiset äänet. Konferenssin avaa Euroopan yleisradiounionin (EBU) hallituksen jäsen ja Sveitsin yleisradioyhtiön pääjoh-

taja Gilles Marchand keynote-puheella torstaina 25.4. Perjantain 26.4. pääpuhujana on tukholmalainen professori Kristina Riegert. Torstaina 25.4. keskitytään erityisesti Ylen, Suomen ja suomalaisten suhteeseen Suomen ensimmäisten itsenäisten vuosikymmenten aikana. Perjantaina 26.4. keskiössä ovat Yle ja kulttuuri sekä Ylen tie kohti digitaalista palvelua. Konferenssin koko ohjelma ja ilmoittautumistiedot ovat nähtävissä tutkimushankkeen kotisivulla. Konferenssia voi seurata avoimen striimin kautta samaisella sivulla.

Helsinki-Vantaan lentoasema kärkisijoilla Skytraxin maailman lentoasemapalkinnoissa

Helsinki-Vantaan lentoasema on valittu Pohjois-Euroopan parhaaksi lentoasemaksi vuoden 2024 World Airport Awards -palkintogaalassa, joka pidettiin hiljattain Passenger Terminal EXPO -messuilla Frankfurtissa. Skytraxin jakamat palkinnot perustuvat matkustajakyselyihin ja arvioivat lentoasemakokemusta useista eri näkökulmista.

Vaikka Dohassa sijaitseva Hamad International Airport nappasi ykkössijan maailman parhaana lentoasemana vuonna 2024, Helsinki-Vantaan saavutus korostaa sen asemaa johtavana lentoasemana Pohjoismaissa. Tämä tunnustus kertoo lentoaseman sitoutumisesta sujuvan ja miellyttävän matkakokemuksen tarjoamiseen matkustajille.

Muita merkittäviä voittajia gaalassa olivat Singapore Changi Airport (2. sija maailmanlaajuisesti), Soulin Incheonin lentoasema (3. sija maailmanlaajuisesti ja maailman perheystävällisin lentoasema) sekä Tokion Hanedan lentoasema (maailman puhtain lentoasema, maailman paras kotimaan lentoasema, maailman parhaat esteettömyyspalvelut).

Palkinnot osoittavat lentoasemien moninaisia vahvuuksia maailmanlaajuisesti. Helsinki-Vantaan kautta lentävät matkustajat voivat olla varmoja siitä, että he saavat Pohjois-Euroopan huippuluokan lentoasemakokemuksen. Muiden palkittujen lentoasemien kautta matkustavat voivat puolestaan odottaa erinomaista palvelua, mukavuuksia ja tiloja.

Maailman parhaat lentokentät Skytraxin mukaan 2024

1. Doha Hamad Airport
2. Singapore Changi Airport
3. Seoul Incheon Airport

4. Tokyo Haneda Airport
5. Tokyo Narita Airport
6. Paris Charles de Gaulle Airport
7. Dubai Airport
8. Munich Airport
9. Zurich Airport
10. Istanbul Airport
11. Hong Kong Airport
12. Rome Fiumicino Airport
13. Vienna Airport
14. Helsinki-Vantaa
15. Madrid-Barajas
16. Centrair Nagoya Airport
17. Vancouver Airport
18. Kansai Airport

SDP:n Kim Berg: Näpit irti keskus-sairaaloista, hallitus!

SDP:n eduskuntaryhmän varapuheenjohtaja, sote-valiokunnan jäsen Kim Berg hämmästelee lehdistötiedotteessa Orpon hallituksen sekoilua sairaalaverkon karsimiseen liittyvissä suunnitelmissa. Vas-tuuministeri Kaisa Juuso (ps.) ei tunnu itsekään tietävän, kenelle vas-tuu asiassa kuuluu. Hallituksen suunnitelmien luoma epävarmuus ja sen haitalliset vaikutukset näkyvät jo kentällä.

– Pääministeri Petteri Orpo joutui ottamaan toistuvasti vastausvuoron Juu-solta, kun tämä ei osannut vastata opposition kysymyksiin. Harvoin, jos koskaan, on nähty oman ministeriönsä substanssista yhtä epävarmaa mi-nisteriä. Toki on sanottava, että myöskään pääministeri Orpo tai kuntami-nisteri Anna-Kaisa Ikonen (kok.) eivät onnistuneet selkiyttämään tilannetta, Berg toteaa.

Radiouutiset tekoälyn luke-mina 5.4.24 lähtien

STT:n uutisia kuullaan perjantaista 5.4.2024 alkaen jälleen useilla radiokanavilla, kun Bauer Media laajentaa pilottikäytössä olleen tekoälyuutisankkurin käyttöä 11 radiokanaval-leen, lehdistötiedotteen mukaan.

STT:n toimittajien tekemät ja tekoälyn lukevat uutiset tavoittavat miljoonayleisön, sillä uutislähetyskuullaan Bauer Median suosituimmilla kana-villa, joihin lukeutuvat muun muassa Radio Nova, Iskelmä ja Radio Nostal-gia.

Suuren yleisön keskuudessa Suomen Tietotoimisto tunnettiin vuosikymmeniä nimenomaan radiouutisistaan. Vaikka nyt uutisten lukijana toimii virtuaaliuutisankuri, ei tekoäly muokkaa uutisten sisältöä, vaan ne ovat STT:n ammattitoimittajien kirjoittamia ja toimitusprosessin läpi käyneitä.

EU-VAALIT

EU-vaalit 2024: Mitä, missä, milloin? Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään kesäkuussa 2024.

Seuraavat Euroopan parlamentin vaalit järjestetään kesäkuussa 2024.

Suomessa:

Vaalipäivä: sunnuntai 9.6.2024

Ennakoäänestys:

Kotimaassa: 29.5.–4.6.2024

Ulkomailla: 29.5.–1.6.2024

Vaalipiiri: Koko Suomi Ahvenanmaa mukaan lukien

Valittavat mepit: 15

KELA, digitalisaatio ja EU-vaalit: neljä tärkeätä näkökulmaa

Kelan mielestä eurovaaleissa kannattaisi kiinnittää erityistä huomiota kestävään digitalisaatioon, työvoiman liikkuvuuteen, mielen-terveyteen ja kotoutumiseen.

Euroopan parlamentin vaalit järjestetään 6.–9.6.2024. Vaalien alla Kela haluaa muistuttaa, että EU vaikuttaa suomalaisen lainsäädäntöön sekä suoraan sosiaaliturvan toimeenpanoon ja viranomaispalveluihin. Kelan toiminnassa näkyvät erityisesti EU-säännökset, jotka koskevat digitalisaatiota ja EU:n alueella liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaoikeuksien yhteensovittamista.

Kelan asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön, kuten Euroopan komission alaryhmien työskentelyyn. He myös tekevät säännöllistä yhteistyötä muiden maiden edustajien kanssa.

– Haluamme olla aktiivisesti mukana kehittämässä sosiaaliturvaa ja sen toimeenpanoa myös kansainvälisellä tasolla. Kelalla on valtavasti tietoa, jota voidaan hyödyntää myös EU:n päätöksenteossa, muistuttaa Kelan pääjohtaja Outi Antila.

Kela nostaa esiin neljä näkökulmaa, joihin eurovaaleissa olisi syytä keskittyä:

1. Kestävää ja tehokasta digitalisaatiota
2. Sosiaaliturva tukee työvoiman liikkuvuutta
3. Hyvinvointia mielen-terveyteen sat-saamalla
4. Sujuvampaa kotoutumista maahanmuuttolainsäädännöllä

EU-säännöksillä käytännön vaikutusta suomalaisen sosiaaliturvaan

Monet uudet EU:n digitalisaatiota koskevat aloitteet vaikuttavat Kelaan ja Kelan asiakkaisiin. Nyt onkin aika keskittyä niiden tehokkaaseen toimeenpanoon lisäehdotusten tekemisen sijaan. Suomalaisille sosiaaliturvalaitoksille merkityksellisiä asioita ovat esimerkiksi EU:n digitaalista identiteettiä ja digilompakoita koskeva muutos, tekoälyasetus sekä yhteinen digitaalinen palveluväylä. Eurooppalaista terveysdata-avaruutta (EHDS) koskevasta ehdotuksesta on saavutettu alustava sopu, joten ajankohtaista on myös valmisteilla sähköisten terveystietojen liikkumisen toimeenpanoa. EHDS:n tavoitteena on sujuva terveystietojen liikkuminen Euroopassa, ja Suomessa se toteutetaan Kanta-palvelujen avulla.

Työvoiman liikkuvuuden lisääminen on EU:n elinvoimaisuudelle tärkeää. EU-lainsäädäntöä kehittämällä voidaan varmistaa, että sosiaaliturva pystyy vastaamaan ketterästi muuttuvan työelämän tarpeisiin. Kun EU:n sosiaaliturvan koordinaatioasetuksia päivitetään ja viedään eteenpäin, on huomioitava muun muassa lisääntynyt etätö ja epätyypilliset työsuhteet. Olennaista olisikin saada jo vuonna 2016 ehdotetut muutokset vietyä päätökseen.

Mielen-terveyden ongelmat heikentävät hyvinvointia ja työkykyä. EU:n mielen-terveysstrategian tavoitteita pitää edistää EU:n tasolla, jotta mielen-terveyden häiriöiden ehkäisy ja hoito voidaan turvata. Psykykkisten ongelmien hintalappu on koko Euroopassa noin 600 miljardia euroa vuosit-tain.

Kun muuttoliikettä koskevaa EU-lainsäädäntöä kehitetään, on tärkeää huomioida muuttajien perheet ja mahdollistaa työllä kotoutuminen. EU:n tasolla on huomioitava paremmin, että selkeä sosiaaliturvakokonaisuus myös tukee EU:n alueelle tulevia työntekijöitä ja heidän perheitään kotoutumisessa. On myös pyrittävä yhtenäisten ja selkeiden sääntöjen luomiseen.

Kevään aikana Kelan näkökulmia eurovaaleihin avataan tarkemmin puheenvuorokirjoituksissa, jotka julkaistaan Kelan verkkosivuilla. Ensimmäinen puheenvuoro julkaistaan huhtikuussa.

Kela järjestää eurovaalipaneelin digitalisaatiosta

Kela järjestää 3.5.2024 Kuinka selviytyä EU:n digiviidakossa -eurovaalipaneelin. Paneelissa eurovaaliehdokkaat ruotivat, mitä haasteita ja mahdollisuuksia liittyy digitalisaatioon ja EU:n digiloitteisiin. EU:n digisäädöksillä on suuri merkitys myös kansallisten viranomaisten toiminnalle ja palveluiden toimivuudelle. Osallistumisenä ovat toistaiseksi vahvistaneet Oscar Byman (rkp), Merja Kyllönen (vas), Ville Merinen (sd), Maria Ohisalo (vihr) ja Aura Salla (kok) (Lähde: Kela.fi)

TAPAHTUMAT

SEINÄJOEN TAIDEHALLI

3.5.24

Ilmaispäivä kuukauden ensimmäinen perjantai.

Näyttely muunmuassa "Thos Who Kept the Light" (Nastja Säde Rönkkä)
Nyykoolinkatu 25, 60100 Seinäjoki

Seinajoentaidehalli.fi

ILMAJOEN MUSIIKKIJUHLAT

ARMI-oopera

7.6 - 16.6.24

Solist: Lilli Paasikivi

www.musiikkijuhlat.fi

SEINÄJOEN TAIDEHALLI

7.6.24

Ilmaispäivä kuukauden ensimmäinen perjantai.

Näyttely muunmuassa "Thos Who Kept the Light" (Nastja Säde Rönkkä)
Nyykoolinkatu 25, 60100 Seinäjoki
Seinajoentaidehalli.fi

PRIDE-viikko Vaasassa ja Mustasaaressa

10-16.6.24

<https://www.regnbagsallians.fi/>

VAASA AIR SHOW 15.-16.6.

Suomen suurin lentonäytös vuonna 2024! Suomen Ilmailuliiton päälentonäytös Lentonäytöksen järjestää Vaasan lentokerhon ammattilaisista koostuva tiimi. Organisaatiomme on valmis tekemään osallistumisestasi onnistuneen. Siviili-Ilmailuliiton (SIL) vuosittainen päälentonäytös on myös Ilmavoimien, Maavoimien ja Rajavartiolaitoksen päälentonäytös. Lentonäytös järjestetään yhteistyössä Suomen kokeneimpien lentonäytösjärjestäjien kanssa, joilla on kokemusta 20 kansainvälisen lentonäytöksen järjestämisestä Suomessa, Eu-roopassa ja Aasiassa.

<https://vaasaairshow.fi/fi/etusivu>

Lisää Löylyä Rockfestival - 2 päivää 14-15.6

Lisää Löylyä Rockfestival 14.6 - 15.6 2024 järjestetään Vaasan Vaskiluodossa, (entisen Wasalandian paikalla).

<https://lisaaloylya.fi/>

Pe 14.6 klo 17.00 alkaen ja La 15.6 klo 16.00 alkaen

KALEVAN KISAT Vaasassa 27.-

30.6.2024

Yleisurheilun SM-kisat eli Kalevan kisat järjestetään Vaasassa 27.-30.6.2024. Kyseessä on yksi vuoden merkittävimpiä kansallisia urheilutapahtumia Suomessa.

<https://kk2024.fi/>

HERÄTTÄJÄJUHLAT VAASASSA 5.-7.7.2024

Vaasassa järjestetään kesällä 2024 kaupungin toiset herättäjäjuhlat, peräti 60 vuotta edellisten ta-pahtuman jälkeen. Päivien tunnuslause on "Purjeisiin tuulta anna".

Herättäjäjuhlien tapahtuma-alue sijaitsee keskustassa, samoin kuin monet hotellit ja ravintolat, joten kävellen tai pyörällä on helppo liikkua paikasta toiseen. Vaasassa olet oikeasti meren äärellä, sillä matkaa torilta rantaan on vain muutama sata metriä. Rauhallinen iltakävely rantareitillä, piipahdus leikkipuistossa tai kaupungin upeaan kulttuuritarjontaan tutustuminen onnistuu helposti tapahtuma-alueen välittömässä läheisyydessä. "Körttiradio" lähettää päivien aikana ohjelmaa ympäri vuorokauden.

TANGOMARKKINAT 40 vuotta

10-14.7.2024

Seinäjoki

<https://www.tangomarkkinat.fi/>

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24

Korsholmmusicfestival.fi

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024

<https://vaasafestival.fi/>

TOVE TEUVALLA-OOPERA

Teuvan kirkko

3.8.24 - 11.8.2024

<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

TAITEIDEN YÖ

Odotettua kansanjuhlaa Taiteiden yötä vietetään Vaasassa 15.8.2024 karnevaalien hengessä. Ilmoittautuminen Taiteiden yöhön on avautunut.

WASA FUTURE -FESTIVAL

5-10.8.2024

Wasa Future Festival 2024 järjestetään 5.-10. elokuuta. Tapahtuma kokoaa osaavia ja motivoituneita henkilöitä elinkeinoelämästä, yliopistoista, alueellisista päätöksentekooelimitystä ja ministerikunnasta keskittymään ongelmien ratkaisemiseen Vaasassa ja eri puolilla Suomea. Festivaalin teemat vaihtelevat teollisista innovaatioista kulttuuriin näkökohtiin tarjoten alustan yhteistyölle ja ongelmanratkaisulle.

Tilaisuutta voi seurata Wasa Future Festivalin YouTube-kanavalla.

Wasan innovaatiokeskus Gerbyntie 18
65230 Vaasa

<https://wasafuturefestival.fi/>

TIKANOJA

VUODEN TAIDETAPAHTUMA VAASASSA

Eero Järnefeltin näyttely avautuu 23.11.2024

KIRJA

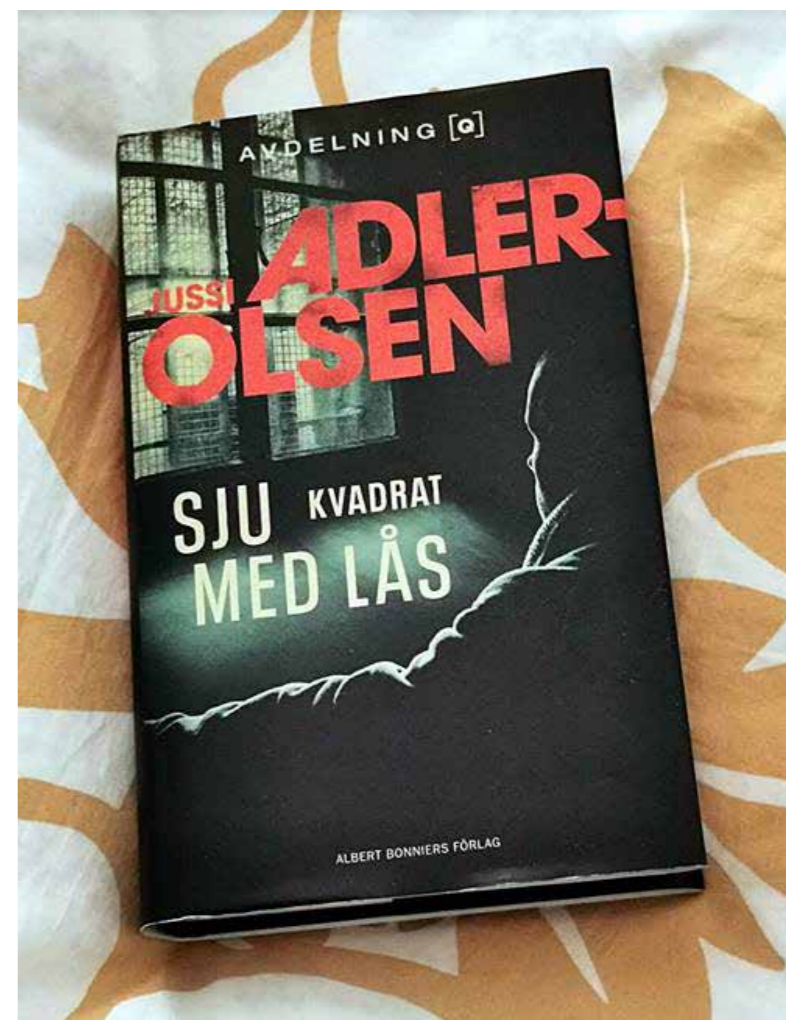
Oikeus toteutuu kylmänä: Jännittävä päätös Adler-Olsenin sarjalle Osasto Q

Jussi Adler-Olsenin "Selli", jännittävä päätös hänen kansainvälisesti menestyneeseen Osasto Q -sarjansa, tarjoaa tyydyttävän lopun, joka jättää fanit hengästymään. Tämä ei ole pelkkä dekkari – se on panostuspeliä kelloa vastaan, jossa metsästäjän ja metsästettävän raja hämärtyy dramaattisesti.

Tarina keskittyy Carl Mørckiin, Osasto Q:n karuun ja ongelmaiseen johtajaan, joka on kylmään koppiin suljettuna ja kohtaa menneisyyden tapauksen, joka on palannut kummittelemaan häntä kuolettavilla seurauksilla. Elämänsä ollessa vaarassa ja vapautensa vaakalaudalla muun Osasto Q -tiimin – Assadin, Rosen ja Gordonin – on sukkellettava takaisin kylmäävään ratkaisemattomaan mysteeriin paljastaakseen totuus ja puhdistukseen johtajansa maineen.

Adler-Olsen punoo taitavasti yhteen useita aikajäniteitä ja pitää lukijan jännityksessä, kun menneisyys ja nykyhetki törmäävät toisiinsa dramaattisesti. Tutkimus valottaa Mørckin menneisyyttä ja paljastaa piilotettuja syvyyksiä hänen hahmossaan ja motiiveissaan. Tämä introspektiivinen matka tuo tarinaan lisää emotionaalista monimutkaisuutta ja tekee Mørckistä entistäkin kiehtovamman.

Sivuroolit ovat yhtä hyvin kehitettyjä. Assad, loistava analyttikko, ja Rose, sitkeä tutkija,

Suomeksi kirjan nimi on "Selli" ja englanniksi "Locked in". Suomenkielinen käännös ei ole vielä ilmestynyt

käyttävät ainutlaatuisia taitojan palapelin kokoamiseen. Gordon, ikuinen optimisti ja arkistoija, tuo ripauksen huumoria jännityksen keskelle. Heidän tiimityönsä ja horjumaton lojallisuutensa Mørckiä kohtaan ovat keskeisessä asemassa tarinan emotionaalisessa ytimessä.

"Selli" on jännityksen mestarikurssi. Adler-Olsenin proosa on terävää ja ytimekästä ja vangitsee täydellisesti Mørckin tilanteen kiireellisyyden ja klaustrofobian. Juonenkänteet on

taitavasti suunniteltu ja pitävät lukijan jännityksessä aivan viimeiselle sivulle asti.

Tämä on pakollinen lukeminen pohjoismaisen noirin ja poliisikertomusten faneille. Mutta myös sarjan Osasto Q ensikon-taktit lumoavat kiehtovan juonen, samaistuttavien hahmojen ja oikeudenmukaisuuden tunteen avulla, joka vihdoin toteutuu, vaikka se olisikin kylmää.

VETERAANIVIIKKO 22.-28.4.2024

Veteraaniviikolla 22.-28.4. ohjelmaa Vaasassa ja Mustasaassa

Kansallista veteraanipäivää vietetään Vaasassa lauantaina 27.4. Veteraaniviikolla on myös aiheeseen liittyvää oheisohjelmaa opastetuista kävelyistä yhteislauluihin, luentoihin ja näyttelyihin.

Pääjuhla

Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlaa vietetään 27.4. kello 13.30–15.00 Botniahallilla (yleisö saapuu viimeistään 13.00). Botniahallilla on tarjolla ruokaa ja kahvia kello 11.30–13.00.

Musiikista juhlassa vastaa laivaston soittokunta kapellimestari Tero Haikalan johdolla. Solisteina esiintyvät musiikkimajuri Juha Ketola ja laulaja-näyttelijä Sarah Nedergård. Juhlassa esiintyvät myös kuorot Wasa Sångargille, Kuula-opiston kuoro Estradi ja Onkilahden yhteinäiskoulun musiikkiluokkien kuoro Fading. Juhlan juontaa toimittaja Manu Myllyaho.

Juhla televisoidaan suorana Yle1 kanavalla ja Yle Areenassa.

Ennen pääjuhlaa 27.4. on myös kello 9.00 lipunnosto Suomen Vapaudenpatsaalla Vaasan Kauppatorilla ja kello 10.00–11.00

ekumeeninen, kaksikielinen juhlahjumanpalvelus Vaasan kirkossa.

Jumalanpalveluksen jälkeen Botniahallille pääsee maksuttomilla bussikujetuksilla kaupungintalon edestä ja juhlan jälkeen takaisin.

Veteraaniviikolla myös maksutonta oheisohjelmaa

8.4.–31.5. pääkirjaston Maat- ja kulttuurit-osastolla (2. krs.) esillä Sotiemme veteraanit-kirjanäyttely. Kirjanäyttelyssä on lainattavissa talvi- ja jatkosotaan liittyvää kirjallisuutta.

Vaasan kaupunginkirjaston kokoelmista löytyy myös Myrkkyaappi eli kiellettyjen kirjojen kaappi. Myrkkyaappi löytyy Pääkirjaston 2. kerroksesta, Yhteiskunta- ja talousosastolta. Kaapin kirjat eivät ole lainattavissa, mutta niitä voi lukea ja tutkia kirjastossa. Monesta kirjasta on olemassa myös lainakappaleita maamme kirjastoissa ja joistakin teoksista on otettu myös uusintapainoksia. Myrkkyaapin kirjalistaan voi tutustua Vaasan kaupunginkirjaston kotisivuilla: <https://kirjasto.vaasa.fi/-/erikoiskokoelmat>

Ma 22.4. klo 14.00–15.00 ja klo 16.00–17.00 Vanhan hautausmaan opastettu kierrokset. Lähdöt hautausmaan portilta, Vöyrinkatu 2. Kierrokset toteutetaan sekä suomeksi että ruotsiksi.

Vaasan vanha hautausmaa on perustettu 1864. Hautausmaata on kutsuttu myös Almänniemeksi ensimmäisen sinne haudatun vainajan mukaan. Opastetuilla kierroksilla kuulet Vaasan historias-

ta, yhteiskunnallisista vaikuttajista sekä sodan ja rauhan sankareista. Kierroksen aikana tutustutaan myös hautausmaan moniin muistomerkkeihin ja sankarihauta-alueisiin.

Ilmoittautumiset perjantaina 19.4. klo 18.00 mennessä: <https://forms.gle/vBGs4GrooqA5FyGA8>
Järjestäjä: Vaasa-Mustasaari oppaat ry Vasa-Korsholm guider rf.

Ti 23.4. klo 15.00–16.00

kasarmin alueen opastettu kierros.

Lähtö Setterbergin patsaalta, Kirkkopuistikko 34. Kierros toteutetaan sekä suomeksi että ruotsiksi.

Vaasan kasarmialue on yksi parhaiten säilyneistä 1800-luvun puukasarmialueista Suomessa. Opastetulla kierroksella kuulet alueen historiasta, arkkitehtuurista ja tulevaisuudesta. Kävelemme Koivupuiston kautta rantaan, missä opas kertoo Jääkäripatsaasta ja Suomen ilmailun muistomerkistä.

Ilmoittautumiset maanantaina 22.4. klo 18.00 mennessä: <https://forms.gle/mXixs67tj3b4Kp2q6>
Järjestäjä Vaasa-Mustasaari oppaat ry Vasa-Korsholm guider rf.

Ti 23.4. klo 18.00–19.00 luento Laitonta, moraalitonta ja lihottavaa: Suhtautuminen paritansseihin ja sota-ajan tanssikielto Suomessa. Pääkirjaston Draamasali.

Historiantutkija ja Suomen historian dosentti Marko Tikka. Luento pidetään suomeksi. Ei ilmoittautumista.

Ke 24.4. klo 18.00–19.30 luento Suomen Vapaudenpatsas ja sen symboliikka.

Opistotalo, Raastuvankatu 31, auditorio B231. Luento pidetään suomeksi.

Kuvataiteen opettaja Aimo Nyberg ja professori emeritus Ilkka Virtanen.

Vaasassa on useita sellaisia sotien muistomerkkejä, joita Suomessa on vain yksi, mm. Jääkäripatsas ja Suomen ilmailun muistomerkki (Kotkapatsas). Vapaudenpatsas on niistä ehdottomasti vaikuttavin. Luennolla avataan sen historiaa ja symboliikkaa.

Ilmoittautuminen: <https://uusi.opistopalvelut.fi/vasa/fi/course/66306>

To 25.4. klo 15.00 sota-ajan sallittuja yhteislauluja. Kauppakeskus Rewell, Vil-

jon aukio.

Mieslauluryhmä Vox Luminum johdattelee yleisön sota-ajan lauluihin toimimalla esilaulajina yhteislauluihin sekä esittämällä valikoituja kappaletta lauluryhmälle sovitettuina teoksina.

Lauluryhmää johtavat Jari Ojalainen ja Katariina Korkman, säestäjänä toimii Bo Lund (harmonikka). Tilaisuuden juontaa Ralf Holmlund.

Tilaisuuteen vapaa pääsy,

ei ennakkoilmoittautumista.

Pe 26.4. Vaasa 400 näyttely – opastetut maksuttomat kierrokset. klo 13.00 ruotsiksi ja klo 14.00 suomeksi. Pohjanmaan museo, Museokatu 3.

Vaasa 400 -näyttely johdattelee kävijän Vaasan kaupungin 400-vuotiseen historiaan. Esitys alkaa kaupungin perustamisesta vuonna 1606 ja etenee kertomalla yhteiskuntaa muokanneista olosuhteista ja tapahtumista, hallinnosta, koulutuksesta, ihmisten toimeentulosta sekä arjesta ja juhlasta.

Ilmoittautumiset osoitteen museoinfo@vaasa.fi.

La 27.4. klo 10.00–12.00 ja su 28.4. klo 12.00–14.00 Vaasan sotaveteraanimuseo auki. Kirkkopuistikko 22 A.

Vaasan Sotaveteraanimuseo esittelee sotahistoriaa Suomen sodasta aina jatkosodan päättymiseen saakka. Museon kokoelmat koostuvat pääsääntöisesti aseista, kunniamerkeistä, asepuvuista sekä asevarusteista.

Ryhmille voi sopia aikoja erikseen. Yhteydenotot numeroon 050 537 7909. (Vaasa.fi)

Säynätsalon kunnantalo: Alvar Aallon suunnittelema suomalaisen modernismin helmi

Säynätsalon idyllisen järvi- maiseman keskellä, Suomessa, sijaitsee modernin arkkitehtuurin mestariteos: Säynätsalon kunnantalo. Tämä ikoni- nen rakennus, jonka on suunnitellut legendaarinen suomalainen arkkitehti Alvar Aalto, ylittää kunnallisen keskuksen roolinsa ja nousee kulttuuriseksi maamerkiksi ja todisteeksi Aallon visionäärisestä lähestymistavasta suunnitteluun.

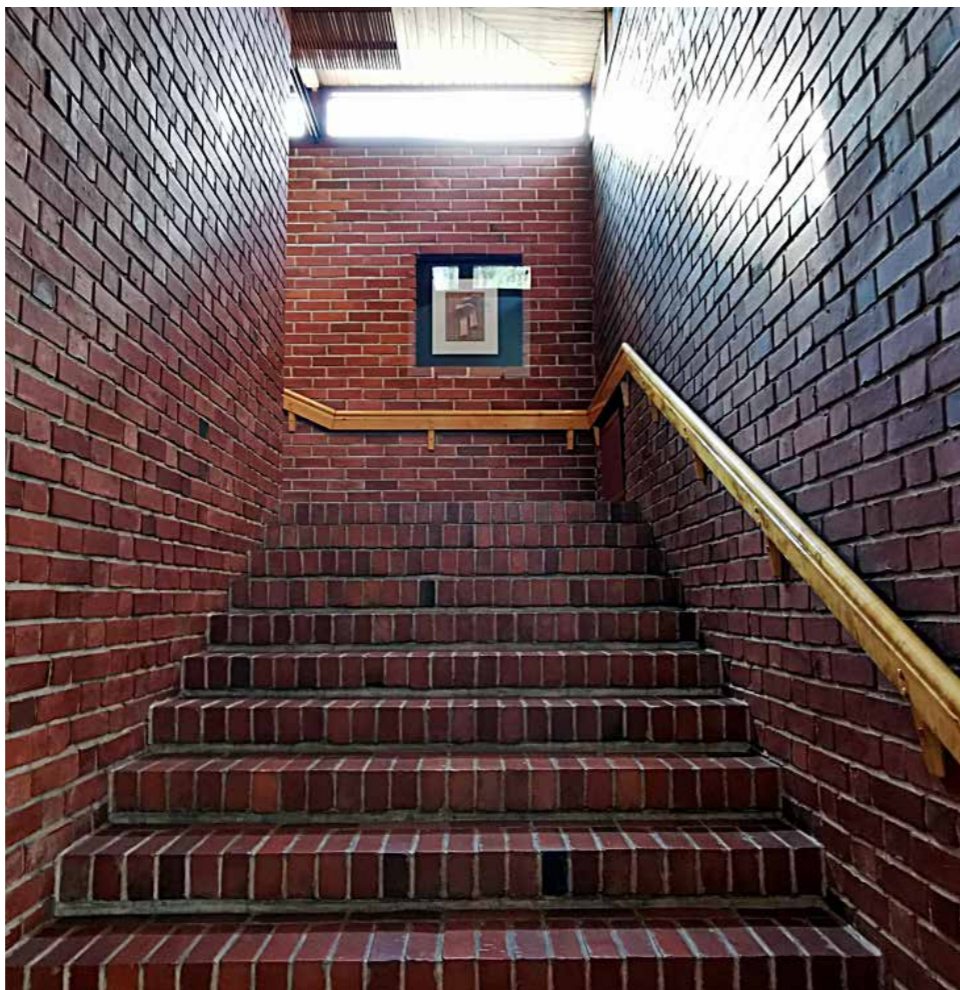
Aallon visio herää eloon

Aalto sai Säynätsalon kunnantalon suunnittelutehtävän vuonna 1949 suunnittelukilpailun jälkeen. Säynätsalo, entinen tehdaspaikkakunta, koki kasvun aikaa, ja uudesta kunnantalosta haluttiin yhteisön keskipistettä. Aalto, joka tunnetaan harmonisesta luontoa ja toiminnallisuutta yhdistävästä tyylistään, omaksui järvi- maiseman. Syntyi suunnitelma, joka koostui kahdesta päärakennuksesta, jotka on järjestetty keskush pihan ympärille:

- U:n muotoinen valtuustosalin ja kunnantalarakennus hallintotoimistoineen.
- Yhteisö kirjasto vuokra-asuntoineen.

Aallon tunnistettava tyyli

Säynätsalon kunnantalo on esimerkki Aallon tunnistettavasta tyylistä. Pu- nainen tiili, toistuva elementti hänen töissään, hallitsee ulkoasua toistaen ympäröivän maiseman lämpimiä sävyjä. Kupariin verhoiltu, aaltoileva kat- to heijastaa läheisen järven aaltoja. Suuret ikkunat häivyttävät rajan sisä- ja ulkotilojen välillä, kutsuen sisään luonnonvaloa ja luoden yhteyden luontoon.

Toiminnallisuuden tuolla puolen
Vaikka rakennus palvelee hallinnollisia tarkoituksiaan tehokkaasti, Aallon nerokkuus piilee siinä, että hän on luonut tilan, joka ylittää toiminnallisuuden. Valtuustosalin Suomen maisemasta inspiroidut viistot seinät luovat kokoustiloille intiimin ja inspiroivan ympäristön. Keskuspiha, rauhan tyys- sija, toimii yhteisön kokoontumispaikkana.

Innovaation perintö

Säynätsalon kunnantalo ei selviytynyt ilman haasteita. Rakennustyöt viivästyivät ja budjettirajoitukset pakottivat Aaltoa tekemään muutoksia alkuperäisiin suunnitelmiinsa. Näistä esteistä huolimatta rakennus on edelleen todiste hänen innovatiivisesta hengestään ja kyvystään sopeutua odottamattomiin olosuhteisiin.

Arkkitehtuuriharrastajien must nähtävyys

Nykyään Säynätsalon kunnantalo on rakastettu maamerkki, ei vain Säynätsalolle vaan koko Suomelle. Se houkuttelee arkkitehtuuriharrastajia ympäri maailmaa, jotka haluavat todistaa omin silmin Aallon mestaruutta tilan, valon ja luonnonmateriaalien käytössä. Rakennus on avoinna yleisölle opastettuja kierroksia varten, jolloin vierailijat pääsevät kokemaan Aallon luoman ainutlaatuisen tunnelman.

Kesäisin kaupungintalolla vierailee noin 8 000 kävijää, joista kolmannes on ulkomailta, muun muassa Japanista, Yhdysvalloista ja Saksasta.

Säynätsalon identiteetin symboli

Säynätsalon kunnantalo on enemmän kuin vain rakennus; se on symboli Säynätsalon identiteetistä. Se heijastaa kaupungin sitoutumista moderniin muotoiluun ja sen syvää yhteyttä luontoon.

ARKITEHTUURI

Barcelonan kruununjalokivi: Sagrada Familia lähestyy valmistumistaan

Barcelonan kaupunkikuvaa ko-
hoava Sagrada Familia on An-
toni Gaudín modernistisen
vision mestariteos. Rakenta-
minen alkoi vuonna 1882, ja tämä iko-
ninen basilika on kiehtonut yleisöä yli
vuosisadan ajan ainutlaatuisella sekoit-
uksellaan goottilaisia ja jugendvaikut-
teita.

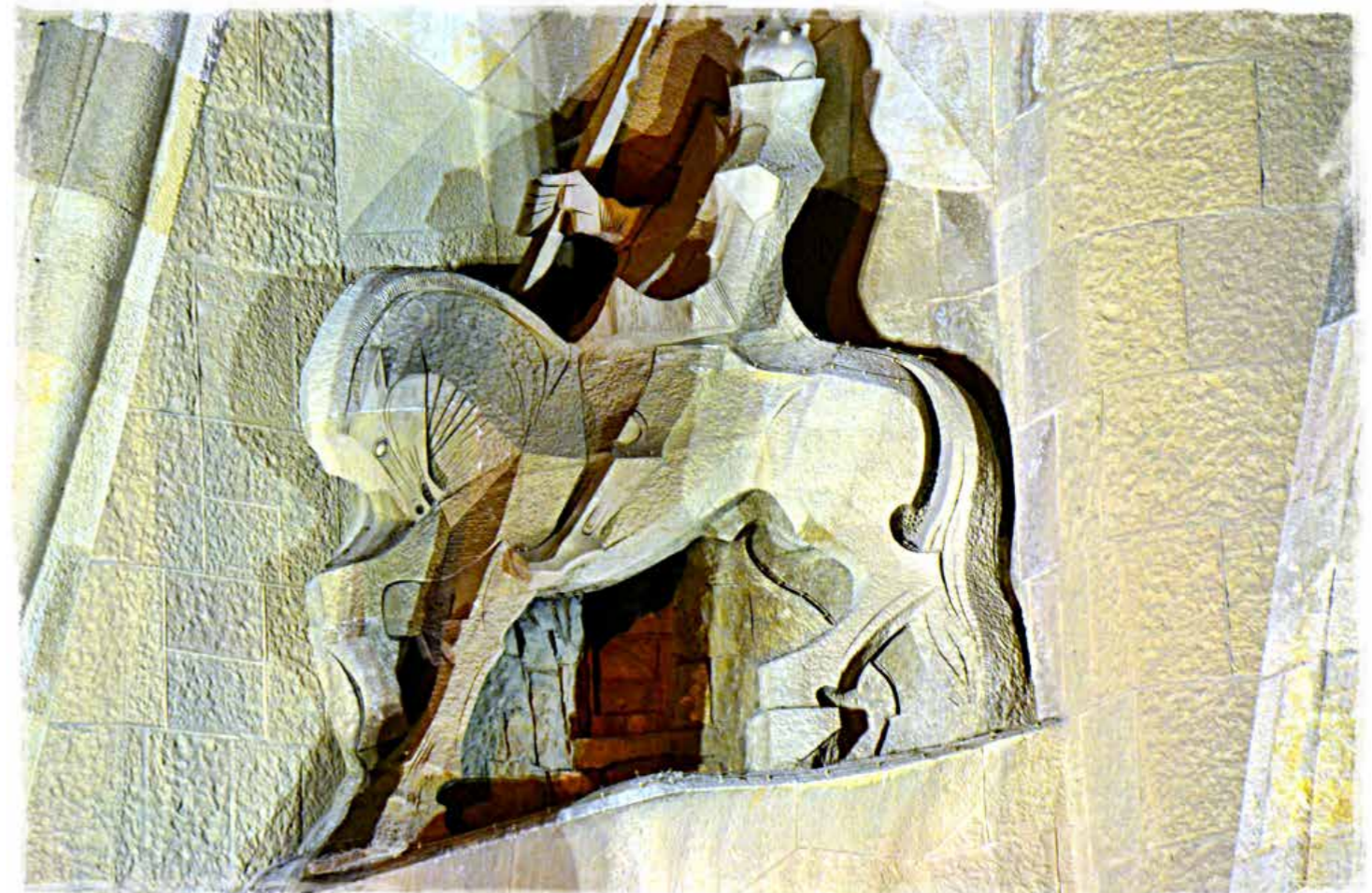
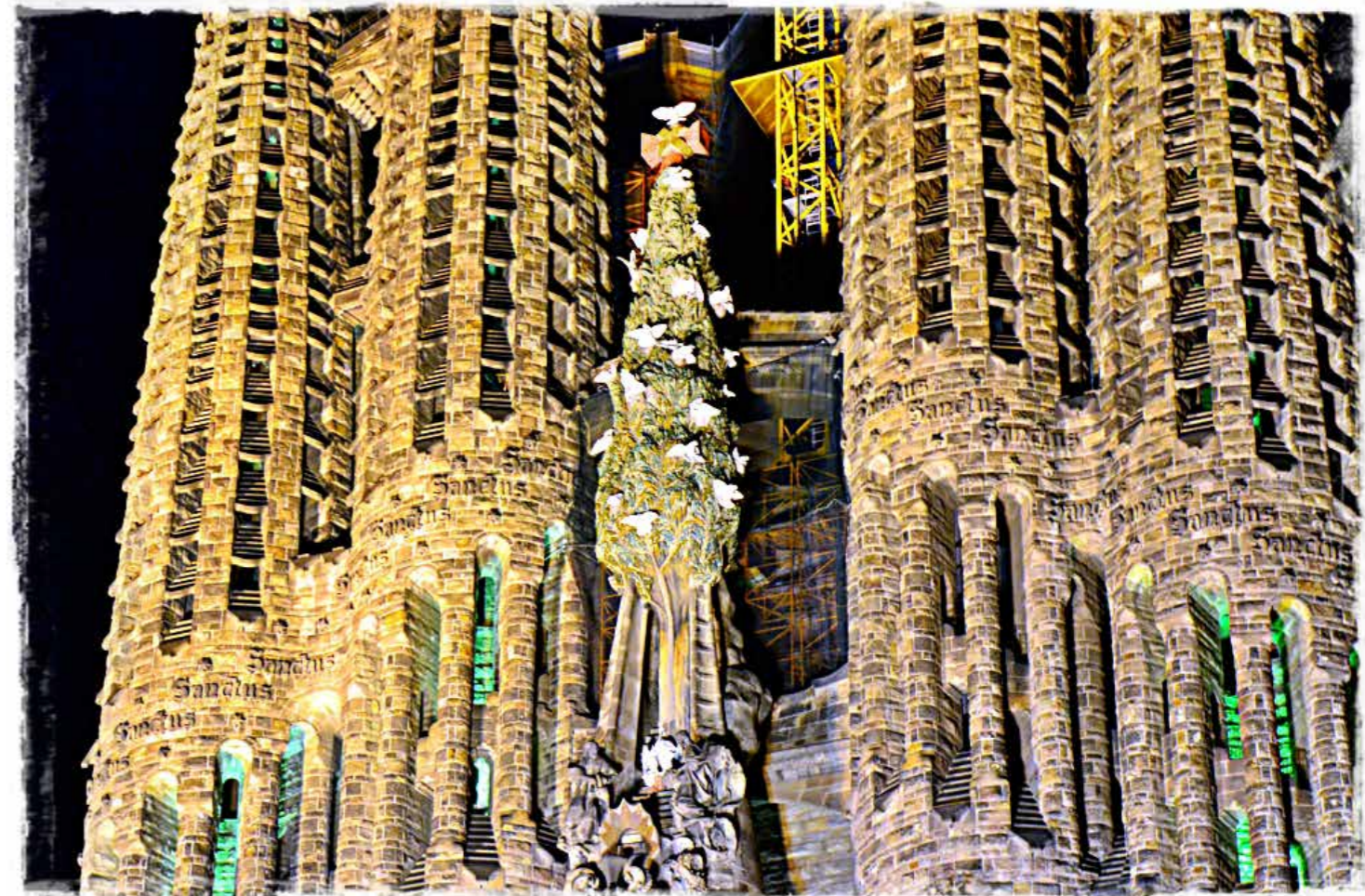
Gaudí omisti elämänsä Sagrada
Familialle, ja hänen kuoltuaan vuon-
na 1926 vain neljännes pro-
jektista oli valmis. Gaudín monimutkaisten
suunnitelmien mukaisesti ja luottaen
tulkintoihin ja joihinkin mukautuksiin

arkkitehtisukupolvet ovat jatkaneet
huolellista työtä. Sagrada Familia yl-
peilee vaikuttavalla syntymäjulkisivul-
la, jota koristavat monimutkaiset veis-
tokset, jotka kuvaavat Kristuksen
syntymää. Vierailijat voivat myös ih-
metellä kärsimysjulkisivua, jyrkkää
kontrastia, joka heijastaa Jeesuksen
kärsimystä.

Nousevat tornit, Sagrada Fami-
lian erottuva piirre, ovat edelleen
rakenteilla. Neitsyt Marian tor-
nin valmistuminen vuoden 2021 lopulla
oli merkittävä virstanpylväs. Tämän
arkkitehtonisen ihmeen odotetaan

valmistuvan vuonna 2026, samaan ai-
kaan Gaudín kuoleman 100-vuotispä-
ivän kanssa. Jopa sen valmistumisen
jälkeen joitain pieniä näkökohtia, ku-
ten kiistelty portaikko, saatetaan jat-
kaa rakentamista vuoteen 2034 asti.
Olitpa sitten harras pyhiinvaeltaja tai
arkkitehtuurin harrastaja,

Sagrada Familia tarjoaa henkeäsal-
paavan todistuksen ihmisen luovuus-
desta ja sinnikkydestä. Joten älä
missaa mahdollisuuttasi todistaa tätä
arkkitehtonista ihmettä, kun se lähe-
styy suurta valmistumistaan.

Eero Järnefelt: Suomen merkittävä luonto- ja muotokuvamaalari

Eero Järnefelt (1863–1937) oli suomalaisen taiteen merkikihenkilö, joka tunnettiin kiehtovista maisemistaan ja oivaltavista muotokuvistaan. Merkittävään taiteilijaperheeseen syntynyt Järnefelt oli pienestä pitäen luovuuden ympäröimä.

Hänen isänsä oli kenraali ja äitinsä paronitar, jolla oli taiteellisia etuja. Hänen sisarensa Aino avioitui arvostetun säveltäjän Jean Sibeliuksen kanssa. Taiteellinen miljöö lähestyi epäilemättä Järnefeltin omia taiteellisia lahjoja. Järnefeltin taiteellinen taival alkoi Pariisista, jossa hän opiskeli kuuluisien ranskalaisten taiteilijoiden, kuten Fer-

nand Cormonin johdolla. Hän imi naturalismin ja impressionismin vaikutteita, mikä näkyy hänen valonkäytössään ja keskittymisessään ohikiitävien hetkien vangitsemiseen.

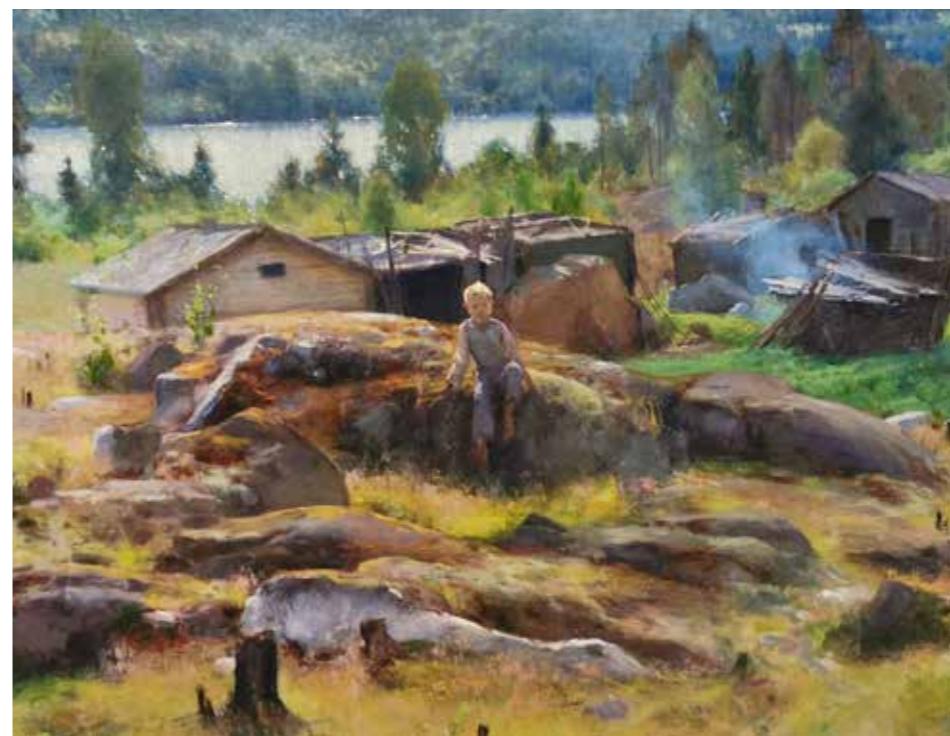
Suomeen palattuaan Järnefelt ihastui kotimaansa luonnon kauneuteen, erityisesti Kolin kansallispuistoa ympäröiviin jylhiin maisemiin. Hänen maalauksensa vangitsivat näiden maisemien hiljaisuuden ja loistokkuuden, usein hillityllä väripaletilla ja korostamalla Suomen erämaan laajuutta. Nämä Koli-aiheiset maalaukset ovat edelleen hänen tunnetuimpia teoksiaan. Järnefelt oli myös lahjakas muotokuvamaalari. Hän

maalasi suomalaisen yhteiskunnan merkkihenkilöitä ja vangitsi heidän persoonallisuutensa ja ilmeensä hämmästyttävän yksityiskohtaisesti. Hänen muotokuvansa tunnettiin psykologisesta syvyydestään ja kyvystään välittää kohteidensa sisäinen maailma. Taiteellisten pyrkimystensä lisäksi Järnefeltillä oli merkittävä rooli suomalaisen taidekasvatuksen muotoutumisessa. Hän toimi professorina Helsingin yliopiston piirustusstudioissa yli kahden vuosikymmenen ajan inspiroiden aloittelevia taiteilijasukupolvia. Eero Järnefeltin taiteen keskeisiä piirteitä:

Maisemat: Keskity vangitsemaan Suomen erämaiden, erityisesti Ko-

J K Paasikivi, muotokuva

lin kansallispuiston, kauneutta. Mykistettyjen värien käyttö ja laajuuden korostaminen.

Muotokuva: Psykologinen syvyys ja kyky kuvata kohteiden sisäistä maailmaa.

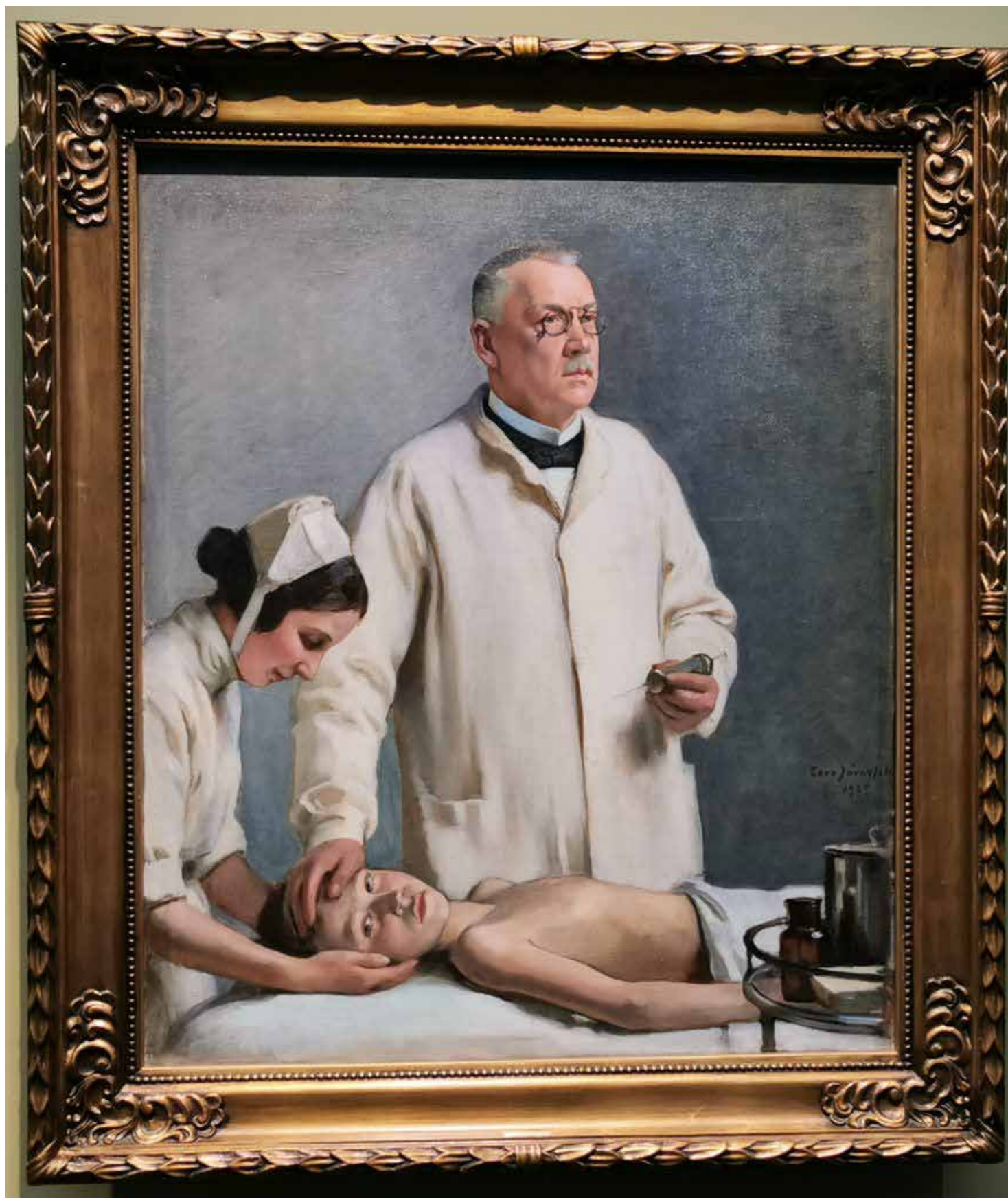
Vaikutteet: Naturalismi ja impressionismi näkyvät hänen valonkäytössään ja keskittymisessään ohikiitävien hetkien vangitsemiseen. **Perintö:** Eero Järnefeltiä pidetään yhtenä suomalaisen taiteen kultakauden johtohahmoista. Hänen maalauksiaan ihaillaan edelleen niiden kauneuden, teknisen taidon ja kyvyn vangita suomalaisen maiseman ja ihmisten ydin.

Muutama Järnefeltin maalauksia:

”Raatajat rahanalaiset” eli **”Kaski (1893)**: Tätä pidetään yleisesti Järnefeltin ikonisimpana teoksena ja suomalaisen taiteen virstanpylväänä. Se kuvaa ryhmää väsyneitä maanviljelijöitä, jotka raivaavat maata polttamalla riisiä. Maalaus on voimakas yhteiskunnallinen kommentaari ja tuo esiin tuon ajan maaseudun karun todellisuuden Suomessa. Hahmot ovat stoalaisia ja siluetteja savun täyttämää taivasta vasten, mikä välittää vaikeuksien ja joustavuuden tunteen.

”Saimi niityllä” (1892): Tässä muotokuvassa Järnefeltin vaimo Saimi istuu kauniisti aurinkoisella niityllä. Maalaus tunnetaan idyllisestä tunnelmastaan ja puiden läpi tihkuvasta pehmeästä valosta. Järnefeltin taito vangita valoa ja varjoa on ilmeinen, samoin kuin hänen hellyytensä kuvata vaimoaan. Mykistetyn väripaletin käyttö, jossa on vihjeitä kirkaasta vihreästä ja keltaisesta, luo harmonisen ja rauhallisen koostumuksen.

”Koli” (1935): Myöhemmin Järnefeltin uralla maalattu maisema edustaa hänen pitkäaikaista kiinnostustaan Kolin kansallispuiston upeaan luontoon. Järven laajuus ja kumpuilevat kukkulat hallitsevat

Frans Ali Krogius' muotokuva

etualaa, kun taas kaukaiset vuoret nousevat majesteettisesti taustalla. Viileän sinisen ja vihreän värimaailman käyttö välittää Suomen erämaan seesteisyyttä. Tämä maalaus on esimerkki Järnefeltin kyvystä kääntää luonnon mahtavuus kankaalle tyyneydellä ja kunnioituksella.

Suurin osa Eero Järnefeltin maalauksista on julkisissa kokoelmissa Suomessa, erityisesti suomalaiseseen taiteeseen keskittyvissä. Tässä on joitain näkyviä paikkoja, joista löydät hänen työnsä:

Ateneumin taidemuseo, Helsinki: Kansallisgalleriassa on laajin kokoelma Järnefeltin maalauksia, kuten ikoniset teokset kuten "Ruoskan alla" ja "Saimi niityllä".

Järvenpään taidemuseo: Järvenpäässä, rikkaassa taidehistoriallisessa kaupungissa, sijaitsevassa museossa on merkittävä kokoelma Järnefeltin teoksia ja se tarjoaa tarkemman katsauksen hänen taiteelliseen matkaansa.

Muut Suomen museot: Monissa museoissa ympäri Suomea on esillä Järnefeltin maalauksia, muun muassa alueellisissa taidemuseoissa ja niissä, joissa on laajempi kokoelma suomalaista taidetta. Joitakin esimerkkejä:

HAM Helsingin taidemuseo
Turun taidemuseo
Sara Hildénin taidemuseo, Tampere
Eri yliopistomuseoiden kokoelmat

Yksityiskokoelmat: Vaikka suurin osa Järnefeltin teoksista on julkisissa museoissa, pienempi osa on yksityiskokoelmissa.

Eero Järnefeltin 200 maalauksen näyttely avautui toissapäivänä Helsingin Ateneumissa. Näyttely on avoinna 25. elokuuta asti. Marraskuussa 2024 osa noin 80 maalauksen näyttelystä on esillä Tikanojan taidegalleriassa Vaasassa.

Radioaallon harjalla - Vapriikin näyttely Tampereella

15-watin FM-radiolähetin jolla tehtiin piraattilähetyksiä Tampereella 1980-luvulla

Commodore, Suomen ensimmäinen ”jokamiehen tietokone”

”Radioaallon harjalla – kristallikoneesta podcastiksi” avaa Suomen radiohistoriaa 1920-luvulta nykypäivään

Tampereen Vapriikin museossa avautuu kiehtova näyttely, joka pureutuu suomalaisen radiohistorian juurille. ”Radioaallon huipulla – kristallikoneesta podcastiin” vie kävijän lumoavalle matkalle radion monipuoliseen historiaan. Näyttely pureutuu siihen, mikä on tehnyt radiosta lumoavan tekijöille, kuulijoille ja harrastajille vuosikymmenien ajan, ja miksi tämä maaginen laite on säilyttänyt asemansa internetin ja digitaalisen viestinnän aikakaudella.

Vaikka radio saattaa vaikuttaa ohimenevältä muodolta nykypäivän mediamyrskyissä, se on silti maailmanlaajuisesti merkittävä viestintäväline. Internet-yhteys, matkaviestinverkot, sähkö ja digitaalisen tiedon saatavuus eivät ole saatavilla kaikkialla maailmassa. Radio on osoittautunut arvokkaaksi viestintäkanavaksi myös kriisitilanteissa, sillä sen verkko on suunniteltu kestävämpään pidempiä sähkökatkoja kuin esimerkiksi matkapuhelinverkot.

Eryyisesti radioamatöörit näyttävät olevan kriittisiä viestinnän ja viestinnän pilareita kriisitilanteissa. Näyttely kutsuu miettimään, milaista taikaa radioon piilotettu laite onnistuu luomaan arjen kuuntelusta välttämättömiin kriisiyhteyksiin. Tämä ainutlaatuinen näyttely tarjoaa mahdollisuuden sukeltaa radion historiaan ja ymmärtää sen jatkuvan merkityksen monipuolisena ja kestäväenä viestintävälineenä.

ILMASTONMUUTOS

Copernicus: Maaliskuu 2024 on kymmenes kuukausi peräkkäin kuumin

Maaliskuu 2024 on kymmenes kuukausi peräkkäin, joka on kyseisen kuukauden kuumin ERA5-tietueessa, joka ulottuu vuoteen 1940. Tulokset sisältyvät Copernicuksen ilmastomuutospalvelun (C3S) uusimpaan ilmastotiedotteeseen. Maailman valtamerissä on nähty 12 peräkkäistä kuukautta ennätysellisen korkeita pintalämpötiloja.

Maapallon pintalämpötila maaliskuussa oli 14,14 °C, 0,73 °C yli vuosien 1991–2020 maaliskuun keskiarvon ja 0,10 °C yli edellisen maaliskuussa 2016 asetetun korkeimman lämpötilan. Maaliskuun anomalia oli hieman pienempi kuin edellisen kuukauden 0,81 °C:n poikkeama, ja huhtikuun ensimmäisinä päivinä poikkeamat vähenivät, kuten C3S Climate Pulse -sovellus osoittaa.

Maapallon keskilämpötila viimeisten kahdentoista kuukauden aikana (huhtikuu 2023 – maaliskuu 2024) on kaikkien aikojen korkein, 0,70 °C vuosien 1991–2020 keskiarvon yläpuolella.

Lehdistötiedotteessa C3S:n apulaisjohtaja Samantha Burgess korosti näiden jatkuvien ennätyskorkeiden lämpötilojen merkitystä sekä ilmakehässä että pintameressä.

”Maaliskuu 2024 jatkaa ilmastoennätysten sarjaa, joka kaatuu sekä ilman että meren pintalämpötilojen osalta, 10. peräkkäisellä ennätyskuukaudella. Maapallon keskilämpötila on kaikkien aikojen korkein, sillä viimeisten 12 kuukauden aikana lämpötila on ollut 1,58 °C esiteollista aikaa korkeammalla tasolla. Lisälämpenemisen pysäyttäminen edellyttää kasvihuonekaasupäästöjen nopeaa vähentämistä.”

Maaliskuu 2024 oli 1,68 °C lämpimämpi kuin maaliskuun keskilämpö-

tila vastaavana esiteollisena aikana (1850-1900). Toinen tärkeä tilastotieto on, että viimeiset kaksitoista kuukautta olivat 1,58 °C esiteollisen ajan yläpuolella ja lämpimimmät 12 kuukautta mitattuna.

Maailmanlaajuinen keskimääräinen merenpinnan lämpötila on myös ennätysellisen korkealla tasolla, 21,07 °C:ssa, hieman yli helmikuussa mitatun 21,06 °C:n. Merien lämpötilat ovat nyt olleet ennennäkemättömän lämpimiä yli 12 kuukauden ajan.

Maaliskuu 2024 oli keskimääräistä sateisempi suurimmassa osassa Länsi-Eurooppaa C3S:n seuraamien kolmen tärkeimmän hydrologisen indikaattorin osalta; sademäärä, pintailman suhteellinen kosteus ja pintamaan kosteus (joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta, kuten Itä-Espanja).

Iberian niemimaalla, Pohjois-Italiasa ja Etelä-Ranskassa myrskyt aiheuttivat rankkasateita. Myös Itä-Skandinaviassa ja osissa Luoteis-Venäjää oli keskimääräistä kosteampaa, kun taas muu Eurooppa pysyi keskimääräistä kuivempänä.

Muualla Australiassa oli poikkeuksellisen märkä kuukausi, ja se oli keskimääräistä sateisempi osissa Pohjois-Amerikkaa, Keski-Aasiassa, Japanissa, suuressa osassa Arabian niemimaata, Madagaskaria ja osissa Etelä-Amerikkaa.

Pintailman lämpötila maaliskuussa 2024

Maaliskuu 2024 oli maailmanlaajuisesti lämpimämpi kuin mikään aiempi maaliskuu tilastoissa, sillä keskimääräinen ERA5-pintalämpötila oli 14,14 °C, 0,73 °C yli vuosien 1991–2020 maaliskuun keskiarvon

ja 0,10 °C korkeampi kuin edellinen maaliskuussa 2016 asetettu korkein lämpötila. Tämä on kymmenes kuukausi peräkkäin, joka on mitaushistorian lämpimin kyseisenä kuukautena. Kuukausi oli 1,68 °C lämpimämpi kuin arvio maaliskuun keskiarvosta vuosina 1850-1900, joka oli nimetty esiteolliseksi viitekaudeksi. Maapallon keskilämpötila viimeisten kahdentoista kuukauden aikana (huhtikuu 2023 – maaliskuu 2024) on kaikkien aikojen korkein, 0,70 °C yli vuosien 1991–2020 keskiarvon ja 1,58 °C esiteollisen ajan keskiarvon yläpuolella vuosina 1850–1900.

Euroopan keskilämpötila maaliskuussa 2024 oli 2,12 °C yli vuosien 1991–2020 maaliskuun keskiarvon, mikä tekee kuukaudesta maanosan toiseksi lämpimimmän maaliskuun, vain marginaalisen 0,02 °C viileämmän kuin maaliskuu 2014. Lämpötilat olivat keskimääräistä korkeampia maan keski- ja itäosissa.

Euroopan ulkopuolella lämpötilat olivat keskimääräistä korkeampia Pohjois-Amerikan itäosissa, Grönlannissa, Itä-Venäjällä, Keski-Amerikassa, osissa Etelä-Amerikkaa, monissa osissa Afrikkaa, Etelä-Australiassa ja osissa Etelämannerta.

El Niño heikkeni edelleen itäisellä päiväntasaajan Tyynellämerellä, mutta meri-ilman lämpötilat pysyivät yleisesti epätavallisen korkeina.

Maaliskuun keskimääräinen merenpinnan lämpötila 60–60 °N oli 21,07 °C, korkein kuukausittainen arvo, hieman yli helmikuussa kirjattun 21,06 °C:n.

TEKOÄLYRADIO

Suomen ensimmäinen tekoälyllä tuotettu radiokanava on nyt täällä

Suomen tekoälyradio aloitti toimintansa keskiviikkona 29. marraskuuta 2023 nettiradiona. Bauer Media tekee merkittävän harppauksen äänimarkkinoilla lanseeraamalla Pohjoismaiden ensimmäisen radiokanavan, jonka sisältö on täysin tekoälyn tuottamaa. Tämä innovaatio yhdistää teknologian ja viihteen ja vahvistaa Bauer Median asemaa äänibisneksen edelläkävijänä.

”Olemme innoissamme ja ylpeitä tuodessamme markkinoille Pohjoismaiden ensimmäisen Tekoälyradion. Tämä on mielenkiintoinen virstanpylväs radiomaailmassa ja osoitus sitoutumisestamme tuoda uutta ja innovatiivista sisältöä kuulijoillemme myös jatkossa”, kertoo Bauer Median toimitusjohtaja Sami Tenkanen.

Tekoälyradion ensivaiheessa sisältö koostuu seuraavista ominaisuuksista:

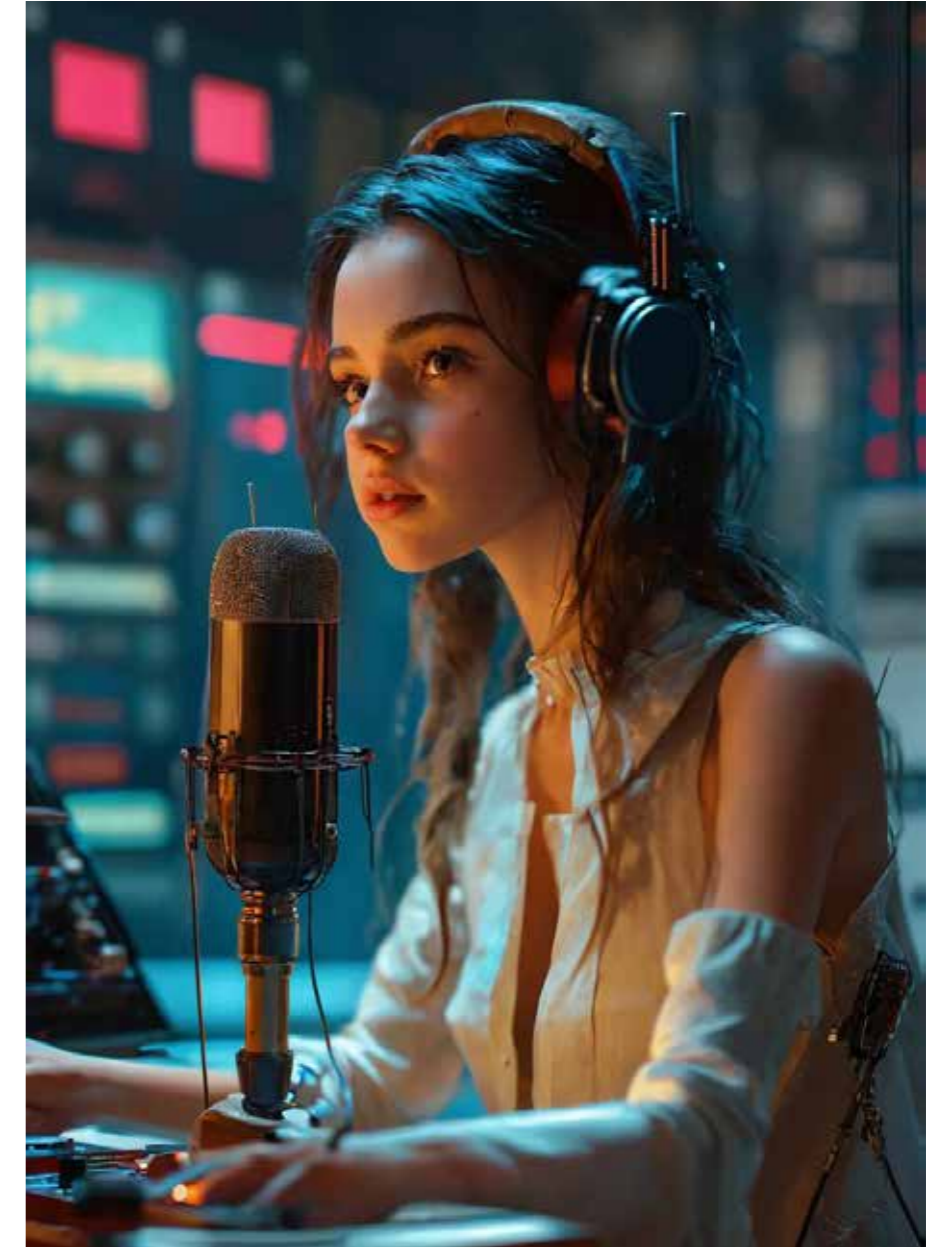
Äänituotannot, jotka on tuotettu tekoälyn avustuksella

Valtakunnallisesti merkittävät tekoälyn tuottamat liikennetiedotteet

Valtakunnalliset tekoälyn tuottamat säävaroitukset huonon kelin varalta

Viihdeuutiset, jotka luetaan tekoälyn avulla Voice.fi viihdepalvelusta.

Tekoälyradioon suunnitellaan jatkuvasti uusia ominaisuuksia, jotta se pysyy kiinnostavana ja relevanttina kuulijoilleen. Myös mainostajat huomioidaan innovatiivisten audiomainosratkaisujen avulla.

Tekoälyn luoma kuva tekoäly-radiokanavasta

”Tämä lanseeraus edustaa Bauer Median sitoutumista innovaatioon ja uusimman teknologian hyödyntämiseen radioliiketoiminnan kehittämisessä. Tulemme jatkamaan kehitystyötä aktiivisesti myös lanseerauksen jälkeen tarjotaksemme kuulijoille entistä henkilökohtaisempia ja räätälöidymiä kokemuksia radiomaailmassa”, kertoo projektista vastaava Head of Innovation, Sini Kervinen.

Tekoälyradio laajenee myös FM-taajuuksille. Helsingissä kanava kuuluu taajuudella 102,0 MHz ja Kangasalla taajuudella 101,6 MHz 8. huhtikuuta asti. Verkossa kanavaa voi kuunnella osoitteessa: <https://radioplay.fi/tekoalyradio/>

Algoritmien merkitys journalistiikassa

Journalismi sai alkunsa Suomessa 1800-luvun puolivälissä. Tuolloin oli olemassa kaksi massamedian muotoa: lehdistö ja saarnatuolista annetut ilmoitukset. Sosiaalinen media tarkoitti kylän osuuskaupassa tavattuja tuttavuuksia. Ja niin se jatkui sata vuotta. Lapsuudessani meillä oli kaksi massamedian muotoa Pörtömässä: Vasabladet ja radio. Sitten televisio saapui 1950-luvun lopulla. Kaikkina näinä vuosikymmeninä tieto kulki lähettäjältä vastaanottajalle, keskuksesta periferiaan.

Mutta sitten tulivat tietokoneet ja niiden mukana algoritmit, ja kaikki muuttui. Viimeisten kahden vuosikymmenen aikana algoritmit ovat tulleet mukaan jokaiseen journalistiseen prosessiin (Karlsson, Michael, 2019). Ovatko algoritmit hyviä vai pahoja?

Modernina digitaalisena aikana algoritmit ovat nousseet merkityksessä ja erityisesti viime vuosikymmeninä niistä on tullut ratkaisuvia siinä, miten kulutamme tietoa. Sosiaalisesta mediasta uutisaloitukseen ja viihteen sivustoihin algoritmit vaikuttavat valintoihimme ja määrittävät sen sisällön, johon altistumme. Kysymys nousee siitä, ovatko algoritmit ottamassa vallan massamediassa ja määräävätkö ne nyt, mitä luemme, kuuntelemme ja katsomme televisiosta.

Algoritmit ovat matemaattisia kaavoja ja ohjeita, jotka on ohjelmoitu suorittamaan tiettyjä teh-

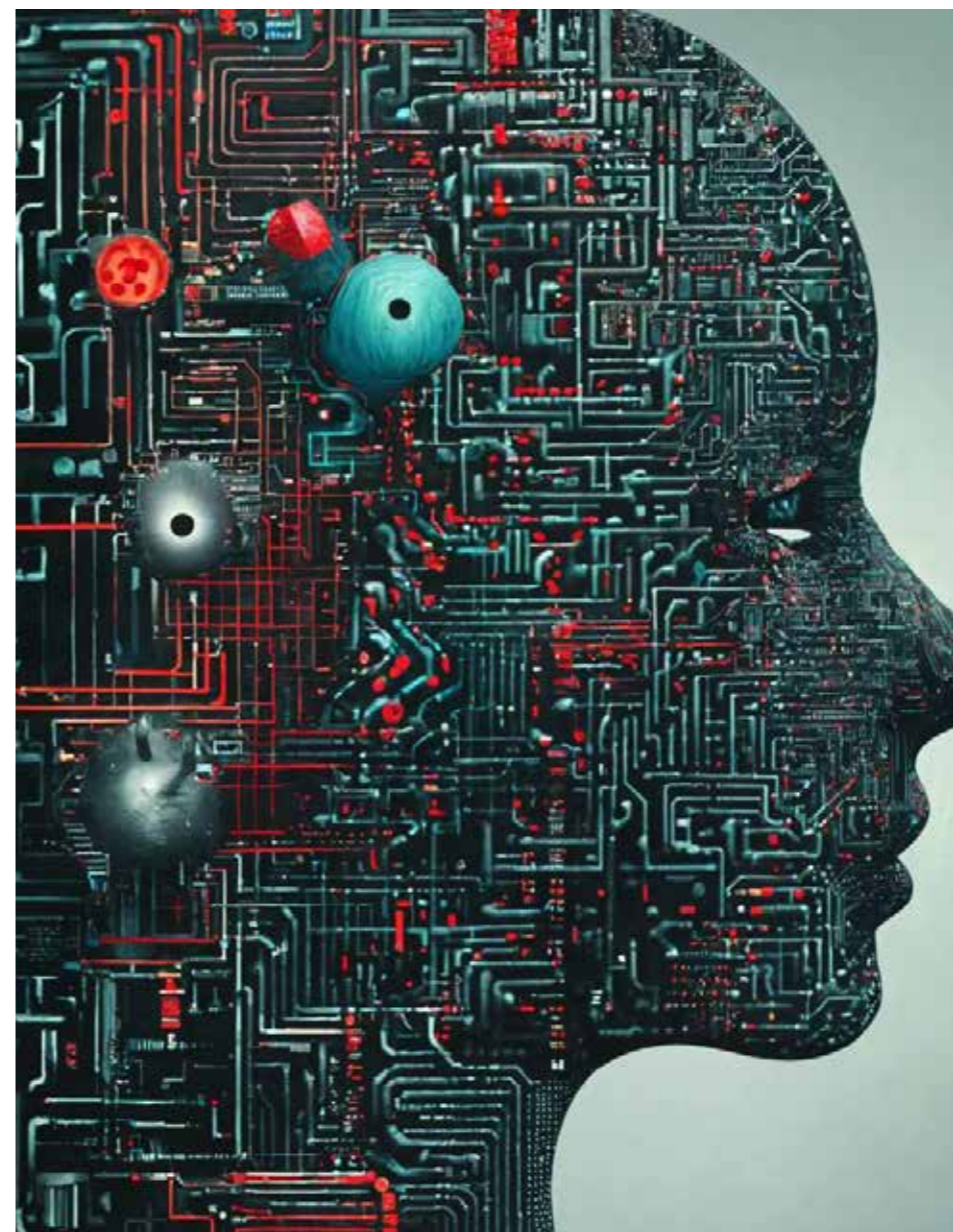
täviä. Massamediassa niitä käytetään räätälöimään sisältöä ja sovittamaan se kunkin yksilöllisen käyttäjän mukaan heidän aiemman käyttäytymisensä ja mieltymystensä perusteella. Tämä henkilökohtainen lähestymistapa on sekä etuja että haittoja.

Toisaalta algoritmit mahdollistavat henkilökohtaisen ja räätälöidyn kokemuksen käyttäjille. Saamme suosituksia, jotka vastaavat kiinnostuksen kohteitamme, mikä voi johtaa tehokkaampaan ja nautittavampaan käyttäjäkokemukseen. Toisaalta tämä järjestelmä voi luoda suodatin-kuplia, joissa käyttäjät altistuvat vain sellaiselle tiedolle ja näkemyksille, jotka jo ovat linjassa heidän omiensa kanssa. Jos emme esimerkiksi internetin selaillessamme koskaan etsi tietoa ilmastonmuutoksesta, meille ei tarjota tällaista tietoa Facebookissa tai Instagramissa. Meille ei koskaan tarjota kirjaa, joka voisi herättää kiinnostuksemme ilmastonmuutokseen. Tämä voi luoda vääristyneen käsityksen todellisuudesta ja vähentää mahdollisuutta monipuoliseen tietoon. Se, että algoritmit määräävät, mitä näemme Facebookissa tai muissa sosiaalisissa medioissa, on esimerkki tästä suodatin-kuplasta. Viestit ja uutiset priorisoidaan sen perusteella, mitä algoritmit uskovat meidän tykkäävän, kommentoivan tai jakavan.

Globaali journalismi voi yhdis-

tää maailman eri kulttuureja. Se voi luoda eettisen suhteen mediakuluttajien ja kärsivien uhrien välille toisella puolella maapalloa, ja tämä voi synnyttää sitoutumista ihmisiin hädässä (Berglez, Peter, 2019). Mutta algoritmi ”joka tietää, ettei tämä lukija ole kiinnostunut kärsivistä ihmisistä” voi tehokkaasti sabotoida globaalin journalismin ja lot tavoitteet.

Tämä toimii yksilötasolla, mutta se toimii myös suurille väestöryhmille. Jos kymmenet tuhannet verkkolehden lukijat eivät lue ensimmäisellä sivulla olevaa uutista, esimerkiksi ilmastonmuutoksesta, tämä uutinen muutetaan lyhyeksi huomautukseksi lehden sisällä. Ja etusivulle siirretään uutinen tunnetun poliitikon mokasta, johon monet lukijat ovat klikanneet. Se, mikä uutinen on tärkeämpää meille kaikille, ei merkitse paljon. Ei enää ole uutisen arvo, joka määrittelee sen, julkaistaanko ja miten se julkaistaan. Mikä katsotaan julkaisukelpoiseksi, on se, mitä lukijat jakavat ja vuorovaikuttavat, ja päinvastoin (Andersson Schwarz, 2019). Vuorovaikutus on keskeinen sana tässä yhteydessä; se ei ole enää ”lähettäjä-vastaanottaja” -malli, joka pätee; tieto leviää verkostossa, jonka muodostavat toimitukset, toimittajat ja lukijat, jotka tekevät yhteistyötä kehittyneiden algoritmien avulla. Mutta kaikki lukijat eivät voi osallistua tähän prosessiin; lukijan on saatava ”pääsy teknisiin, kulttuurisiin ja diskursiivisiin resursseihin, joita tarvitaan” (Andersson Schwarz, 2019, s. 411).

Tekoälyn yritys visualisoida algoritmeja

Toinen näkökohta algoritmien vaikutuksesta on niiden luojia ympäröivä anonymiteetti. Digitaalisen virtamme hallitsevat algoritmit ovat yleensä monimutkaisten työryhmien ja yritysten tulosta, eikä aina ole selvää, miten nämä algoritmit on ohjelmoitu tai mitä harkintoja niiden kehittämisessä tehdään. Tämä herättää kysymyksen mahdollisesta piilotetusta agendasta, joka on sisäänrakennettu algoritmeihin. Algoritmit tuotetaan aina tiettyjen tarkoitusten pohjalta, ja niiden ohjelmointi tehdään ei-journalistien toimesta, mikä luo epävarmuutta puhtaasti journalistisista arvoista tässä työssä (Karlsson, Michael, 2019). Saattaa

olla huolta siitä, että algoritmeja voidaan käyttää muokkaamaan ja vaikuttamaan yleisen mielipiteen muodostumiseen. Koska algoritmit määrittävät, mitä priorisoidaan ja näkyy, on olemassa riski, että niitä voidaan käyttää tiettyjen näkökulmien tai agendojen edistämiseen muiden kustannuksella.

Useimmat algoritmit luodaan parantamaan käyttäjäkokemusta ja optimoimaan yrityksen tavoitteita, jotka ovat pääasiassa tulovirtojen tuottaminen. Koska monimediajättit Facebook ja Google ovat parhaita mainostulojen ja sivustoliikenteen imemisessä, tämä voi heikentää laadukasta journalismia

(Andersson Schwarz, 2019).

Algoritmien käytön ymmärtäminen ja valvonta on siten ratkaisevan tärkeää terveen tiedonvälitysympäristön varmistamiseksi. Avoimuus algoritmien toiminnasta ja tarkoituksesta on välttämätöntä varmistaaksemme, etteivät niitä käytetä väärin. Keskustelu algoritmien vallasta massamediassa on tärkeä keskustelu tasapainottaakseen personoinnin etuja ja välttääkseen vääristyneitä suodatin-kuplia, jotka rajoittavat näkemystämme maailmasta. Algoritmien vaikutuksen kriittinen tarkastelu massamediaan on olennaista avoimen ja monipuolisen tiedonvälitysympäristön ylläpitämiseksi, joka edistää demokraattisia arvoja. Tämä kriittinen tarkastelu loistaa kuitenkin vielä poissaolollaan. On korkea aika, että aloitamme keskustelun algoritmien roolista nykyaikaisessa journalismissa!

Lähteet:

Andersson Schwarz, Jonas. (2019). Journalismien rooli uudessa mediaympäristössä. Teoksessa: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (Toim.). Journalismien tutkimuksen käsikirja. Studentlitteratur, s. 407–420.

Berglez, Peter. (2019). Maailmanlaajuinen journalismi. Teoksessa: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (Toim.). Journalismien tutkimuksen käsikirja. Studentlitteratur, s. 433–443.

Karlsson, Michael. (2019). Journalismien algoritmisaatio. Teoksessa: Karlsson, Michael & Strömbäck, Jesper (Toim.). Journalismien tutkimuksen käsikirja. Studentlitteratur, s. 421–431.

Hans Björknäs

TERVEYS

Eduskuntakysely ADHD:stä

Kansanedustaja Mia Laiho on laatinut kirjallisen kysymyksen koskien ADHD-epidimiaa (toisin hän ei käytä epidemia-sanaa).

Kysymyksen perusteissa on yleistä tietoa tästä taudista. ADHD-diagnoosin asettaminen edellyttää tietoa oireiden esiintymisestä ja toimintakyvystä eri tilanteissa, henkilön terveydentilasta, kehityshistoriasta, elämäntilanteesta sekä muista mahdollisista vaikuttavista tekijöistä. Erotusdiagnostiikassa on arvioitava, selittyvätkö oireet muilla sairauksilla tai häiriöillä. Monet muut olennaiset häiriöt voivat esiintyä myös saman-aikaisesti ADHD:n kanssa. Hyvä hoito suunnitellaan yksilöllisten tarpeiden ja tavoitteiden mukaan, ja sen tavoitteena on lievittää ADHD-oireiden aiheuttamaa haittaa ja parantaa toimintakykyä. On tärkeää varmistaa hoidon jatkuvuus erityisesti lapsuuden ja nuoruuden aikana.

Hoitamattomana ADHD voi haitata opiskelua, työllistymistä ja suurentaa psykiatrisen häiriöiden, syrjäytymisen ja päihteiden käytön riskiä. On tärkeää, että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välisestä työnjaosta ja yhteistyöstä sovitaan paikallisesti. Huolestuttavaa on, että ADHD-lääkkeiden käyttö on lisääntynyt voimakkaasti Suomessa viime vuosina. Kelan tuoreimpien tietojen mukaan ADHD:n hoitoon käytettävien lääkkeiden käyttö ja korvaukset ovat kasvaneet voimakkaasti viimeisen viiden vuoden aikana. Pojilla diagnoosi on yleisempi kuin tytöillä, ja alueelliset

Kansanedustaja Mia Laiho, Kokoomus. Kuva: Eduskunta.fi

erot ovat merkittäviä. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa yli 20 prosentilla alle 13-vuotiaista pojista on ADHD-diagnoosi, kun taas Pohjanmaalla alle kuudella prosentilla. Lastenpsykiatrian professori Andre Sourander on arvioinut, että Suomessa suuri joukko lapsia ja nuoria on saanut väärän ADHD-diagnoosin, ja ilmiön syitä ja diagnostikkakäytäntöjä on välttämätöntä selvittää perinpohjaisesti. Lisäksi on havaittu, että loppuvuodesta syntyneet lapset saavat ADHD-diagnoosin useammin kuin alkuvuodesta syntyneet.

ADHD:n yleistymisen haasteisiin ja ratkaisujen etsimiseen tarvitaan kansallista asiantuntijatyöryhmää ja ohjelmaa. Tämä olisi tärkeä as-

kel kohti tasavertaista ja laadukasta hoitoa koko Suomessa.

Ja kysymys päättyy ehdotukseen:

Edellä esitetyn perusteella kysymme, mitä toimia hallitus aikoo ryhtyä varmistamaan, että alueelliset erot, diagnoosien määrä ja laatu, kansainvälisesti korkea lääkitysaste ja diagnoosien purkumahdollisuudet arvioidaan säännöllisesti. Lisäksi tiedustelemme, onko suunnitteilla kansallista asiantuntijatyöryhmää ja ohjelmaa ADHD:n yleistymisen haasteisiin ja ratkaisujen etsimiseen.

TERVEYS

Epoksinnoitetut vesiputket päästävät BPA:ta kuumassa vedessä

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tutkimus osoittaa, että epoksinnoitetuista vesiputkista vapautuu haitallista kemikaalia bisfenoli A:ta (BPA) kuumaan veteen. BPA:ta ei löytynyt kylmästä vedestä.

Kysely toteutettiin kymmenessä taloyhtiössä eri puolilla maata. Kaikissa taloyhtiöissä BPA:ta löytyi lämminvesiputkista, mutta ei kylmävesiputkista.

”Hyvä yleisohje on, ettei hanasta tulevaa kuumaa vettä kannata käyttää juomiseen tai ruoanlaittoon”, sanoo THL:n erikoistutkija Jani Koponen. ”Antamalla veden valua ennen käyttöä voidaan vähentää entisestään vesijohtojen materiaalista mahdollisesti vapautuvien kemikaalien ja mikrobien, kuten bakteerien ja homeen, aiheuttamia terveysriskejä.”

Bisfenoli A voi vahingoittaa immuunijärjestelmää, ja se on luokiteltu lisääntymiselle vaaralliseksi ja hormonaaliseksi haitta-aineeksi. Kylmän talousveden BPA-pitoisuuden suurin sallittu arvo on 2,5 mikrogrammaa litrassa. Lämmintä käyttövedettä ei ole tarkoitettu juotavaksi tai ruoanlaittoon, joten sille ei ole asetettu suurinta sallittua arvoa.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos suunnittelee seurantatutkimusta, jossa selvitetään kuumaa vettä sisältävän BPA:n vaikutusta ihmisen altistukseen. Altistusta selvitetään mittaamalla asukkaiden virtsan BPA-pitoisuus.

Useimmiten mikrobien määrä epoksinnoitettujen putkien näytteissä oli sama kuin vedessä sen saapuessa taloyhtiöön.

Tutkimus osoittaa, että on ole-

massa riski, että epoksinnoitetut vesiputket voivat vuotaa BPA:ta kuumaan veteen. THL suosittelee, että hanasta tulevaa kuumaa vettä ei käytetä juomiseen tai ruoanlaittoon.

Tietoja BPA:sta

Bisfenoli A (BPA) on kemikaali, jota käytetään monissa eri tuotteissa, kuten muovipakkauksissa, muovileluissa ja kuiteissa.

BPA voi vahingoittaa immuunijärjestelmää, ja se on luokiteltu lisääntymiselle vaaralliseksi ja hormonaaliseksi haitta-aineeksi.

Kylmän talousveden BPA-pitoi-

suuden suurin sallittu arvo on 2,5 mikrogrammaa litrassa.

Lämmintä käyttövedettä ei ole tarkoitettu juotavaksi tai ruoanlaittoon, joten sille ei ole asetettu suurinta sallittua arvoa.

Vinkkejä BPA:lle altistumisen vähentämiseen

Käytä lasi- tai metalliastioita ruokien ja juomien säilyttämiseen.

Vältä ruoan lämmittämistä muovipakkauksissa mikroaaltouunissa.

Pese kädet huolellisesti kuittien käsittelyn jälkeen.

Lähde: Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL)

KULTTUURI

Välitön tyydytys ja keskittymiskyvyn heikkeneminen ei ole hyväksi mielellemme.

Tunnetko olevasi liimattu puhelimeesi, pyyhkäiset loputtomasti TikTokia? Et ole yksin. Tohtori Anna Lembke väittää kirjassaan ”Dopamine Nation”, että moderni maailma manipuloi dopamiinijärjestelmäämme, aivojen mielihyvä- ja palkitsemiskeskusta, mikä johtaa välittömän tyydytyksen kulttuuriin ja vähenevään keskittymiskykyyn.

Anna Lembke (s. 27. marraskuuta 1967) on yhdysvaltalainen psykiatri, joka on Stanfordin yliopiston Stanfordin riippuvuuslääketieteen kaksoisdiagnoosiklinikan johtaja. Hän on Yhdysvaltojen opioidiepidemian asiantuntija ja kirjoittanut kirjan Drug Dealer, MD, How Doctors Were Duped, Patients Got Hooked ja Why It’s So Hard to Stop. [1] Hänen viimeisin kirjansa, New York Timesin bestseller, Dopamine Nation: Finding Balance in the Age of Indulgence, julkaistiin elokuussa 2021.

Lembke esiintyi vuoden 2020 Netflix-dokumentissa The Social Dilemma.

Dopamiini, välittäjäaine, motivoi meitä etsimään palkintoja ja ryhtymään tarvittaviin aktiviteetteihin. Ongelma on liiallisessa stimulaatiossa. Sosiaalisen median alustat, videopelit ja jopa tietyt elintarvikkeet voivat laukaista dopamiinin vapautumisen, luoden ”riippuvuuspektrin”, jossa jopa muut kuin aineet voivat tulla pakonomaisiksi.

Tämä ”dopamiinikulttuuri” asettaa välittömät nautinnon osumat etusijalle vaivaa vaativien toimintojen sijaan. Vaikka TikTokin kaltaiset alustat tarjoavat jatkuvaa dopamiinivirtaa, jatkuva stimulaatio voi vaikeuttaa keskittymistä pidempiin tehtäviin, kuten kirjan lukemiseen tai syvälliseen ajatteluun. Uutuuden himo ja turhautuminen viivästyneisiin palkintoihin haittaavat entisestään kykyämme arvostaa hitaampia nautinnon muotoja.

Anna Lembke

Teknologia itsessään ei kuitenkaan ole konna. Sosiaalinen media ja muut alustat voivat olla tehokkaita työkaluja oppimiseen ja yhteydenpitoon. Tärkeintä on olla tietoinen. Rajojen asettaminen teknologian avulla, unen ja liikunnan priorisointi sekä tietoisien läsnäolon kehittäminen voivat auttaa meitä saamaan hallinnan takaisin.

Tri Lembke tarjoaa tien eteen-

päin: terveen suhteen dopamiiniin.

Voimme nauttiaksesi eduista antamatta periksi sen riippuvuutta aiheuttavalle potentiaalille. Ymmärtämällä dopamiinijärjestelmää ja sen manipulointia jokapäiväisessä elämässämme voimme navigoida digitaalisessa maailmassa samalla kun edistämme pitkäaikaista hyvinvointia ja täyttymystä. Joten laita puhelin hetkeksi alas, tartu kirjaan ja anna aivoillesi dopamiinidetox!

Anna Lembkesin kirja löytyy täältä ilmaiseksi:

<https://www.studocu.com/en-us/document/stanford-university/affective-neuroscience/dopamine-nation-pdf-dopamine/61634553>

Kuva; EthicsinSociety, Creative Commons Nimeä 3.0

HISTORIA

Vapaamuurarin hauta Helsingin Kaisaniemen puistossa

Tässä aidatussa haudassa Kaisaniemen puiston pohjoisosassa (lähellä Kasvi-tieteellisen puutarhan aita) lepää majuri Fredrik Granatenhjelm (1708 - 1784).

Fredrik Granatenhjelm oli silloisen Suomen ensimmäisiä vapaamuurareita, tosin tästä ei ole ihan täyttä varmuutta. Hän halusi tulla haudatuksi tähän paikkaan missä hän oli monesti käynyt kävelemässä.

Vapaamuurarius oli tullut Suomeen vuonna 1777.

Kun Suomi oli siirtynyt Venäjän vallan alaiseksi vapaamuurarijärjestöt kiellettiin vuonna 1821. Mutta vapaamuurareita oli Suomessa jo ennen maan itsenäistymistä, ja vuonna 1908 aloitettiin tapaamiset majuri Granatenhjelmien haudalla. Virallisesti kokoonnuttiin vaalimaan majurin muistoa, salaisesti ko-kouksissa suunniteltiin vapaamuurariryön aloittamista kun olosuhteen antaisivat siihen mahdollisuutta.

Majuri Fredrik Granatenhjelmien hauta on Helsingin vanhin muistomerkki. Kivessä ei ole hänen nimeä vaan teksti: ”Lika godt / om verlden vet hvem här hvilat / alt nog / Gud käner hvad Han gjort / och / välignat / HANS min-ne”. (”Yhtä hyvin, tietääkö maailma, kuka tässä lepää. Kyllä Jumala tuntee hänen tekonsa ja siunaa hänen muistoaan.”)

Kalevan kisat Vaasassa 27.-30.6

Vaasa valmistautuu Kalevan kisoihin: Kaarlenkentä valmistellaan kilpailuun

Kalevankisat 2018 - 3000 m, Jyväskylä

Vasemmalta oikealle: Sandra Eriksson, Camilla Richardsson, Astrid Snäll, Linnea Harala, Lotta Mäkinen, Emma Hakala, Hilka Kontro, Pihla Hokkanen, Amanda Virtanen, Oona-Mari Hakulinen, Mona Forselles, Janna Hautala.

Kuva: Tuomas Vitikainen

Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0

Yleisurheilun SM-kisat, Kalevan, järjestetään kaupungin tiedotteen mukaan

Vaasassa 27.–30. kesäkuuta 2024. Se on yksi Suomen johtavista valtakunnallisista urheilutapahtumista, ja Vaasan kaupunki on valmistautunut tapahtumaan jo usean vuoden ajan.

Kalevan kisojen odotetaan houkuttelevan Vaasaan noin 20 000 kävijää. Tapahtuman toteuttaminen edellyttää alueen urheiluseuroilta merkittävää yhteistyötä. Pääjärjestäjä on Vaasan Urheiluseura yhteistyössä Palosaaren Urheiluseuran, Vaasan Toverien, Vaasan Vasaman, Vähänkyrön Viestin ja IF Femmanin kanssa.

Liikuntapäällikkö Mika Lehtonen kertoo, että Vaasan kaupunki on aloittanut tapahtumaan valmistautumisen jo useita vuosia sitten. Yksi näkyvimmistä parannuksista on Kaarlenkentän uuden tulostaulun asentaminen, joka korvasi vanhan viime vuonna.

”Uusi digitaalinen tulostaulu on 14,7 x 5,8 metrin LED-näyttö, jossa voimme näyttää tulosten lisäksi suoria lähetyksiä kentältä ja uusintoja hidastettuna. Vanha maalaus oli mekaaninen”, Lehtonen kertoo. Kevään aikana Karlsplanin pääkatsomon päädyt lasitetaan, mikä on merkittävä muutos.

”Pääkatsomossa on aika kylmä, koska se on varjossa. Lasiseinät vä-

hentävät vetoa ja tuulta, Lehtonen kertoo.

Kentän juoksuradat pestään ja linjat maalataan uudelleen. Lisäksi koko suunnitelmaan tehdään pieniä korjauksia ja vanhat sähkö- ja datakaapelit vaihdetaan uusiin. Myös kentällä olevien laitteiden ja varusteiden tulee olla hyvässä kunnossa kilpailua varten.

”Päivitämme laitteita, kuten keihäitä, luoteja, poikkipalkkeja ja rakennustelineitä. Kalevan kisojen jälkeen kaikki kentän käyttäjät pääsevät hyötymään uusista laitteista, Lehtonen sanoo.

Tapahtumalla on merkittävä vaikutus liikenteeseen, ja väliaikaisia liikennejärjestelyjä ja pysäköintialueita on suunniteltu jo pitkään.

Tästä tiedotetaan tarkemmin lähempänä tapahtumaa. Kalevan kisat ulottuvat myös Kaarlenkentän ulkopuolelle. ”Naisten ja miesten kävelykilpailut käydään uudella kevyen liikenteen väylällä Onkilahden kauniissa merenrantaympäristössä”, Lehtonen kertoo.

Kalevan kisoissa nähdään sekä kansallisia huippu-urheilijoita että lupaavia nuoria lahjakkuuksia. Kilpailu ajoittuu EM-kisojen ja olympialaisten väliin, joten on mahdollista, että Karlsplanissa nähdään myös yleisurheilun EM-kisojen suomalaismitalisteja Roomasta.

– Toivomme, että vaasalaiset merkitsevät Kalevan kisat kalenteriinsa ja kokoontuvat sankoin joukoin seuraamaan kisoja, Lehtonen sanoo.

VENÄJÄN HYÖKKÖYS UKRAINAAN

Budapestin muistio 1994

Budapestin muistio 1994: Ukrainan rajojen turvaaminen

Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen Ukraina löysi itsensä historiallisesti merkittävästä vaiheesta, kun se suuntasi kohti itsenäisyyttä ja suvereniteettia. Budapestin muistio erottuu joukosta keskeisenä sopimuksena, joka symboloi kansainvälistä sitoutumista Ukrainan alueellisen koskemattomuuden suojelemiseen.

Vuonna 1994 allekirjoitettu Budapestin muistio turvatakuiden antamisesta oli merkittävä diplomaattinen sopimus, johon osallistui Ukraina, Venäjä, Yhdysvallat ja Iso-Britannia. Sen ytimessä oli tärkeä lupaus: allekirjoittajat lupasivat kunnioittaa Ukrainan suvereniteettia ja olemassa olevia rajoja, vahvistaen sitoutumisensa ei-aggressioon ja pidättäytymisen uhkaamasta tai käyttämästä voimaa Ukrainan alueellisen koskemattomuuden tai poliittisen itsenäisyyden puolesta.

Muistio merkitsi merkittävää diplomaattista saavutusta Ukrainalle, tarjoten turvallisuuden ja vakauden kehityksen epävarmuuden ja haavoittuvuuden aikana. Se tarjosi pohjan Ukrainan turvallisuudelle ja vakaudelle, jonka tukipilarina olivat suurvaltojen kollektiiviset turvatakuut.

Budapestin muistion merkitystä koeltiin kuitenkin vuosien mittaan erityisesti Venäjän vuoden 2014 Krimin liittäminen ja sen jatkuvan osallistumisen seurauksena Itä-Ukrainan konfliktiin. Nämä tapahtumat korostivat kansainvälisen diplomatian monimutkaisuutta ja haasteita ja herättivät kysymyksiä Budapestin muistion kaltaisten sopimusten tehokkuudesta nopeasti muuttuvassa maailmanpoliittisessa tilanteessa.

Venäjän toimien jälkeen oli vaatimuksia Budapestin muistion allekirjoittaneille täyttää sitoumuksensa ja ryhtyä konkreettisiin toimiin Ukrainan suvere-

niteetin ja alueellisen koskemattomuuden tukemiseksi. Kansainvälisen yhteisön vastaus oli kuitenkin vaihteleva, heijastaen erilaisia etuja ja geopolitiikkaan liittyviä laskelmia.

Ukrainalle Budapestin muistio toimi sekä toivon että turhautumisen lähteenä. Vaikka se edusti olennaista osaa sen turvallisuusarkkitehtuurissa, joidenkin allekirjoittajien epäonnistuminen veloitteidensa täyttämiseksi korosti diplomaattisten takuiden rajoituksia päättäväisen aggression edessä.

Näistä haasteista huolimatta Budapestin muistio säilyy symbolina kansainvälisestä solidaarisuudesta ja välttämättömyydestä noudattaa suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden periaatteita. Sen perintö toimii muistutuksena diplomaattisen ratkaisun kestävästä merkityksestä konfliktien ratkaisemisessa ja rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi yhä enemmän toisiinsa kietoutuvassa maailmassa.

Budapestin muistio 1994: Venäjä ei kunnioittanut sopimusta

Vuoden 1994 Budapestin muistio oli sopimus Venäjän, Ukrainan, Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian välillä. Sopimuksessa Venäjä sitoutui kunnioittamaan Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta, mukaan lukien rajoja. Muistio oli merkittävä virstanpylväs Euroopan turvallisuusjärjestyksen kehityksessä Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen.

Venäjä ei kuitenkaan ole kunnioittanut Budapestin muistiot. Vuonna 2014 Venäjä liitti itseensä Ukrainaan kuuluvan Krimin niemimaan. Vuonna 2022 Venäjä aloitti täydellisen mittakaavan hyökkäyksen Ukrainaan, mikä on johtanut humanitäärisen katastrofiin ja tuhansien ihmisten kuolemaan.

On useita syitä siihen, miksi Venäjä ei ole kunnioittanut Budapestin muistiot.

Ensinnäkin Venäjällä on ollut pitkään imperialistinen näkemys Ukrainasta. Venäjä pitää Ukrainaa osana ”historiallista vaikutusalueensa” ja on vastustanut Ukrainan pyrkimyksiä tulla itsenäiseksi demokraattiseksi maaksi.

Toiseksi Venäjältä on tullut viime vuosina yhä autoritaarisempi valtio. Presidentti Vladimir Putin on vakiinnuttanut valtaansa ja tukahduttanut kaiken opposition. Tämä vaikeuttaa Venäjän yhteistyötä muiden maiden kanssa hyvässä uskossa.

Kolmanneksi Venäjällä on revisionistinen näkemys kansainvälisestä oikeudesta. Venäjä uskoo, että sillä on oikeus käyttää voimaa tavoitteidensa saavuttamiseksi, vaikka se rikkoisikin kansainvälisiä lakeja ja normeja.

Venäjän rikkomuksilla Budapestin muistiot vastaan on vakavia seurauksia Euroopan turvallisuuden kannalta. Se osoittaa, että Venäjä ei ole luotettava kumppani ja on valmis käyttämään väkivaltaa tavoitteidensa saavuttamiseksi. Tämä on nostanut jännitteitä Euroopassa ja vaikeuttanut vakaa ja rauhanomaisen turvallisuusjärjestyksen rakentamista.

On tärkeää, että kansainvälinen yhteisö reagoi voimakkaasti Venäjän rikkomuksiin Budapestin muistiot vastaan. Venäjä on pidettävä vastuussa teoistaan, ja sen aggressiolle on oltava selviä seurauksia. Lisäksi kansainvälisen yhteisön on toimittava Ukrainan tukemiseksi ja auttamiseksi maan jälleenrakennuksessa sodan jälkeen.

Budapestin muistio on muistutus kansainvälisen oikeuden ja valtion suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden kunnioittamisen tärkeydestä. Venäjän sopimusrikkomukset ovat vakava haaste Euroopan turvallisuudelle, ja ne edellyttävät kansainväliseltä yhteisöltä vahvaa ja yhtenäistä vastausta.

Lehtemme vuosi sitten:

N:o 17 Sunnuntaina, 16 huhtikuuta 2023

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka tilausta on peräsin 1870-luvulta. Siinä sanomalehdessä oli vain 4 sivua. Parjon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten niissä sivuissa on paljon tuntuva. Lehti sisältää tarjottuja vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3 tekee osan rutiinillisesta toimitustyöstä. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteena on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 1 €. Mainos hinta 6 €/palstamillimetri, mutta vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkeus=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Satu Rämö vierailee Vaasassa 10.5.

Islantilais-suomalainen kirjailija Satu Rämö vierailee Vaasassa ja puhuu kirjoistaan 10.5. klo 17.30 kaupunginkirjaston Draamasalissa. Hän on kirjoittanut useita kirjoja, mukaan lukien oppaan pyrkiville kirjailijoille.

Hänen ensimmäinen dekkaritarinansa ripauksella islantilaisista mysteeristä oli Hildur, ja nyt on ilmestynyt jatko-osa Rōsa & Björk. "Islannin syrjäisissä vuonoissa tapahtuu outo murha. Vaikutusvaltainen kuntapoliitikko löydetään ammuttuna lasketelurinteeltä. Murhan tutkinnan aikana Atlantin jäisillä alloilla surffaava etsivä Hildur Rúnarsdóttir ja suomalainen poliisiharjoittelija Jakob Johanson, joka on ryhtynyt neulomaan villapaitoja, ovat vaikean kysymyksen edessä. Kannattaako selvittää kaikki salaisuudet?"

Sanna Marin ei hävinnyt vaaleja, koska hän oli nainen

La Troben yliopiston kansainvälisten suhteiden lehtori Federica Caso varoittaa, että lisääntyvä militarisoituminen kaikkialla maailmassa Venäjän hyökkäyksen seurauksena Ukrainaan voi merkitä epävarmuutta kaikille naisjohtajille ympäri maailmaa. Englanninkielisessä Guardian-sanomalehdessä hän selittää:

"Sanna Marin painosti Suomen liittymistä Natoon... mutta yleisesti ottaen äänestäjät pitävät miehiä luotettavampina puolustuksessa ja turvallisuudessa", hän sanoo.

Guardianin kaltaiset sanomalehdet eivät voi aina olla oikeassa. Ja nyt sanomalehti on luultavasti väärässä. Sanna hävisi taistelun pääministerin paikasta, ei siksi, että hän oli nainen, vaan koska hänen politiikkansa ei ollut hyväksi maalle.

Koronarokote nenäsumutteena

Suomessa kehitetään täysin uudenlaista rokotetta. Sitä annetaan nenään ja se näyttää antavan

hyvän suojan koronaa vastaan, kertoo Mediuutiset. Kliiniset tutkimukset alkavat jo tänä vuonna. Samaa tekniikkaa voidaan myöhemmin käyttää muita tartuntatauteja vastaan. Esimerkiksi hinkuyskä.

Rokote diabetesta vastaan

Myös Suomessa kehitetään rokotetta tyypin 1 diabetesta vastaan, Mediuutiset kertoo. Tämän rokotteen tarkoituksena on ehkäistä nuorten diabeteksen puhkeamista. Uskotaan, että virus, Coxsackie B, voi aiheuttaa tämän geneettisen taudin puhkeamisen. Rokottamalla tätä virusta vastaan suuri määrä diabetestapauksia

Tämän viikon taide-elämys: Kansallinen taidegalleriamme Ate-neum on pitkän korjauksen jälkeen avautunut perjantainan 14.4. Se on nyt todella hieno! Todella!

Tässä kuvassa on Helene Schjerfbeckin omakuva joka on näytelyssä esillä.

voitaisiin ehkäistä. Mutta monia tutkimuksia tarvitaan vielä ennen kuin tätä rokotetta voidaan käyttää.

Ja syöpärokotteet

10 vuoden sisällä on olemassa rokotetta tiettyjä syöpiä vastaan. Rokotteella voidaan ehkäistä tämäntyyppisiä syöpiä, mutta myös parantaa tiettyjä pahanlaatuisia kasvaimia, kirjoittaa Iltalehti.

Nikotiinipusseja saa myydä vapaasti

Vahvoja nikotiinipusseja, niin vahvoja, että ne ovat ehdottomasti terveydelle vaarallisia, voidaan nyt myydä vapaasti. Tämä tapahtuu sen jälkeen, kun niitä ei enää luokitella lääkkeiksi, eikä mikään lainsäädäntö kiellä kauppaa ja tuontia. Mutta lakimuutos on tulossa.

Aikaisemmin voitiin myydä vain pusseja, joissa oli 4 mg nikotiinia. Nyt voit myydä pusseja 100 mg:lla, mikä on suoraan terveydelle haitallista ja voi aiheuttaa sairaalahoidon tarpeen.

Ohisalo eroaa

Maria Ohisalo ilmoitti 10.4, ettei ole ehdolla vihreiden puheenjohtajaksi. Vaalitappion jälkeen puolueelle tarvitaan uutta johtoa, hän sanoo.

Kunnantalo muutti

Korsnäsin kunnantalo on nyt

HUUMORIA SADAN VUODEN TAKAA

HYVINVOINTI

Kauppakamari Y. yhdessä Suomen pohjoisrannikon kaupungeista kieltäytyi yleensä tekemästä mitään. Hänen elämänsä kului lähes tinkimättömällä säännöllisyydellä juhlaillallisten ja juhlaillallisten syömisessä, joita ajoittain keskeyttivät juhlaamaiset. Tämän lievästi spartalaisen elämäntavan seuraukset tuntuivat vihdoin. Kauppakamari Y:n terveydentila herätti monenlaisia huomautuksia, minkä vuoksi hän päätti mennä tohtori Westerlundin luo Enköpöngiin.

Hänen vaimonsa, joka ei myöskään ollut siivonnut pöytää eikä siis ollut myöskään täydessä voimissa, tuli mukaan.

Enköpöngissä käytyään lääkärin puoleen. Pakollisten odotustuntien tai päivien jälkeen he saivat vihdoin etusijaa ennen mahtavaa. Ja purki sairautensa. Pitkä ja taidokas. Kun he olivat lopettaneet liti-niansa, tohtori nousi tuolistaan. Puhui ja sanoi:

— Diagnoosi on hyvinvointi — — viisi kruunua!

SÄÄ-PELI.

Herkkä nainen:

— Tunnen sen aina, kun sataa, jaloissani ja selässäni.

Herkkä herrasmies:

— Tunnen myös kaikki sään muutokset. Toissa yönä heräsin barometrin putoamiseen.
— Ne eivät ole mahdollisia!
— No, näethän, se putosi lattialle.

LESKI

Opettaja kysyi: — Voiko joku teistä selittää minulle, mitä "leski" tarkoittaa.. - Leski, vastasi pieni Anna, on vaimo, joka asui miehensä kanssa niin kauan, että tämä kuoli.

UIMAKILPAILU.

Pikku Karl oli äitinsä kanssa uintikilpailussa. Nyt seuraa - sanoi äiti - 100 metrin rintauinti naisille.

Pikku Karl: - Äiti - onko käsien käyttö kiellettyä?

EINSTEIN

— Onko nainen lukenut Einsteinin suhteellisuusteorian?

— No, kyllä, odotan, kunnes se tulee elokuvana.

OMIN JALKOILLA NÄHTY

— Minulla on hyvä ystävä, joka yleensä sanoo, ettei koskaan tiedä mistään mitään ennen kuin on omin jaloin nähnyt, mistä

kenkä puristaa.

POSTIMIES

"Missä sinä olet ollut, kultaseni?" kysyi pikku Albertin äiti, kun tämä tuli kotiin parin tunnin poissaolon jälkeen.

"Kyllä, olimme ulkona Kallen ja Ollen kanssa leikkimässä postimestä", vastasi kulta.

"Todellako! Miten se sitten tapahtui?"

»No, me kiersimme kaikkia taloja täällä ja laitoimme kirjeitä kaikkiin laatikoihin.»

"Mutta olivatko ne todella oikeita kirjeitä?"

»Kyllä sitten!»

»Mistä sait ne sitten?»

»Kyllä, kyllä, ne löytyvät äidin työpöydän laatikosta. Se oli avoin, ja ne olivat niin kauniita, ja niitä oli kokonainen joukko leikatuilla silkkinauhoilla sidottuina."

Taidekalusteet.

Ymmärtävä asiakas: "Kyllä, olen iloinen voidessani myöntää, että nämä modernit tuotteet ovat uskomattoman mukavia ja tyylkkäitä, ja kauniita ja taiteellisia ja kaikin puolin erinomaisia, ja kyllä, pidän niistä niin paljon, mutta en ymmärrä miten istumaan niihin!"

Mikä talo tämä on?

Viime viikon talo:
Salteriet, Björköby

Viikon astronominen kuva:

Nasa EV Lacertae 250408.jpg

Featured image of NASA. Explosión de EV Lacertae:

For many years scientists have known that our sun gives off powerful explosions, known as flares, that contain millions of times more energy than atomic bombs.

But when astronomers compare flares from the sun to flares on other stars, the sun's flares lose. On April 25, 2008, NASA's Swift satellite picked up a record-setting flare from a star known as **EV Lacertae**. This flare was thousands of times more powerful than the greatest observed solar flare. But because EV Lacertae is much farther from Earth than the sun, the flare did not appear as bright as a solar flare. Still, it was the brightest flare ever seen from a star other than the sun.

What makes the flare particularly interesting is the star. EV Lacertae is much smaller and dimmer than our sun. In other words, a tiny, wimpy star is capable of packing a very powerful punch.

How can such a small star produce such a powerful flare? The answer can be found in EV Lacertae's youth. Whereas our sun is a middle-aged star, EV Lacertae is a toddler. The star is much younger than our sun, and is still spinning rapidly. The fast spin, together with its churning interior, whips up gases to produce a magnetic field that is much more powerful than the sun's magnetic field.

Casey Reed/NASA

Public domain

Pakollinen paha.

Hän; "Tyttö ei saisi rohkaista miestä kosiimaan, jos hän ei aio sanoa kyllä." Hän; "Mutta ehkä se on helpoin tapa päästä eroon hänestä."

Säästäväinen ystävä.

Olle: "Äiti, eikö isä sanonut, että meidän on pelastettava?" Äiti: "Kyllä, poikani." Ollie; "Mitä luulet, äiti, jos säästäisimme risiiniöljyssä."

Ystävän kritiikki.

"No, mitä mieltä olet tästä kankaasta?" "No, se on hyvä, luulisin. En vain näe sitä kaikella maalilla, jonka olet levittänyt siihen."

Todennäköisesti.

Pankinjohtaja ja pääkonsuli: No, herrasmies haluaa mennä naimisiin tyttärensä kanssa. Mutta herrasmies ei tunne häntä." Kosija: "Ei, mutta kyllä, herrasmies tuntee pääkonsulin."

Naamiojäällä.

"Hyvää iltaa, neiti! Voinko kutsua sinut illalliselle?" "Ei muuta?" "Kyllä, aamiainen

Lukijoilta

erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ensi viikolla:

Page 1 View Book

WASA DAJIN

Photo Supplement

**Eero Järnefelt
(1863–1937)**

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa. Ilmoitushinta on 6 €/palstamilimetri. Vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea = 140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm = 400 €). Toistuvat ilmoitukset = 30 % alennus. Lähetä ilmoitukset osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Waasan Päivälehti

waasanpaivalehti@gmail.com